

Универзитет у Новом Саду
Природно-математички факултет
Департман за географију, туризам и хотелијерство

Др Млађен Јовановић
Катедра за Физичку географију

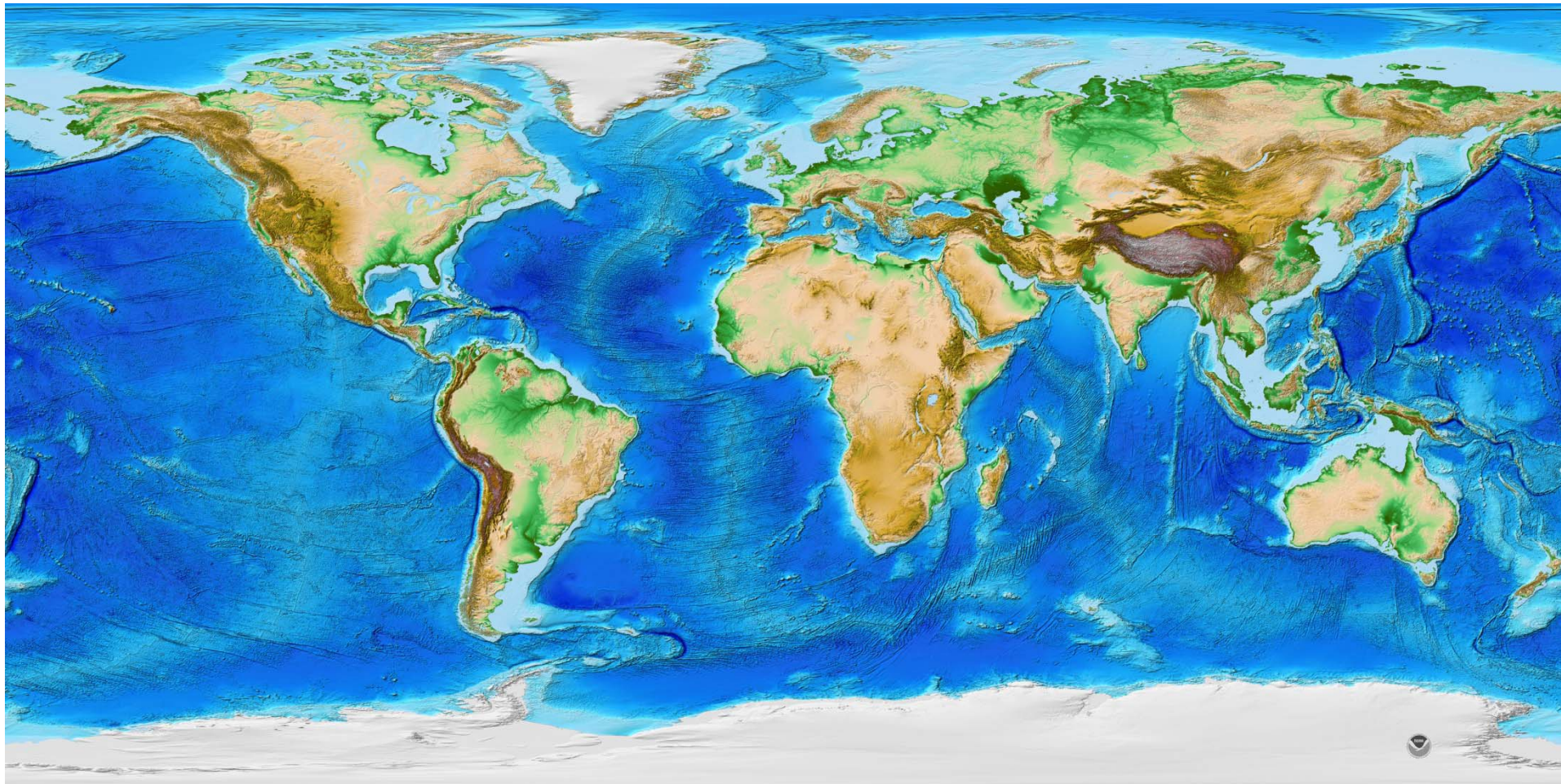

ТЕКТОНСКА ГЕОМОРФОЛОГИЈА

7. 11. 2013.

РЕЉЕФ ОКЕАНСКИХ БАСЕНА

РЕЉЕФ ПЛАНЕТЕ

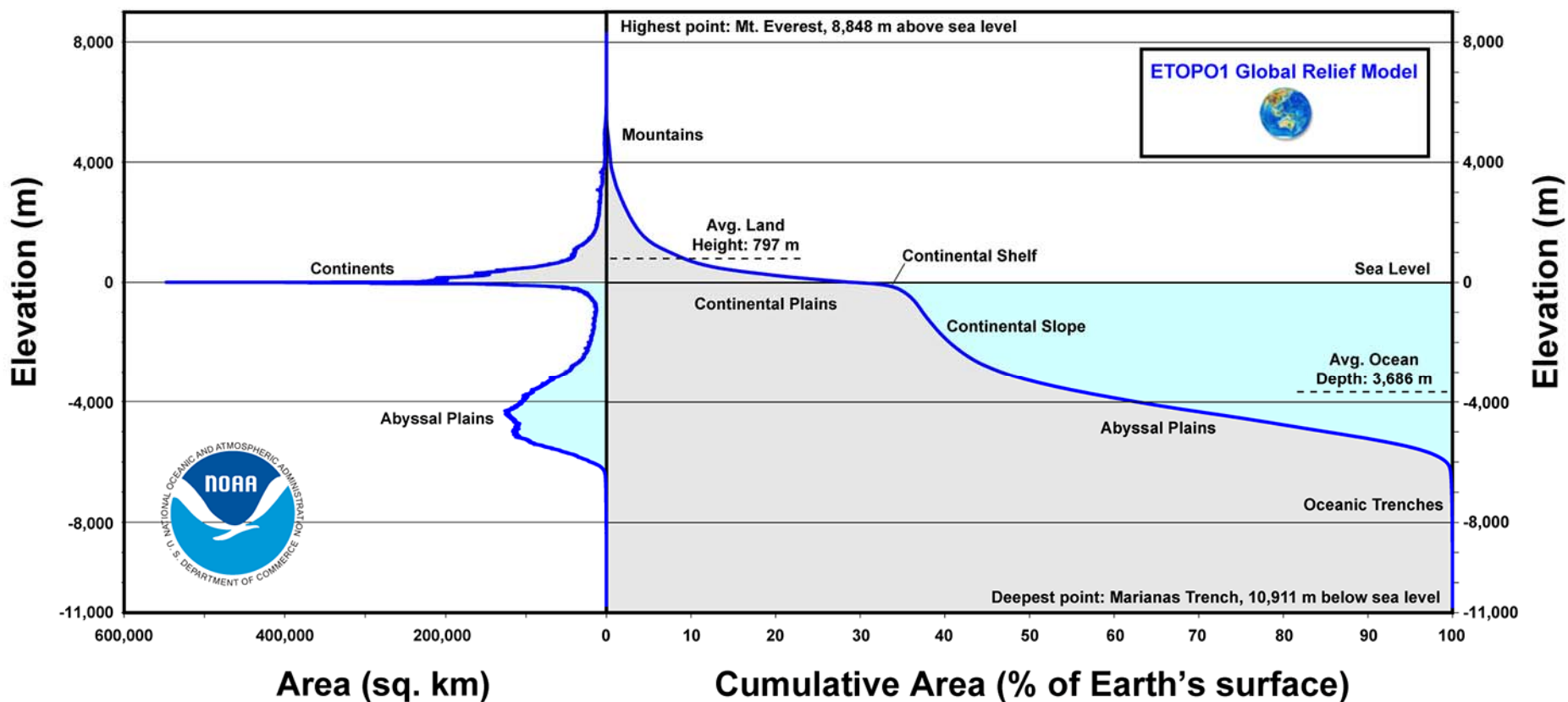

РЕЉЕФ ПЛАНЕТЕ

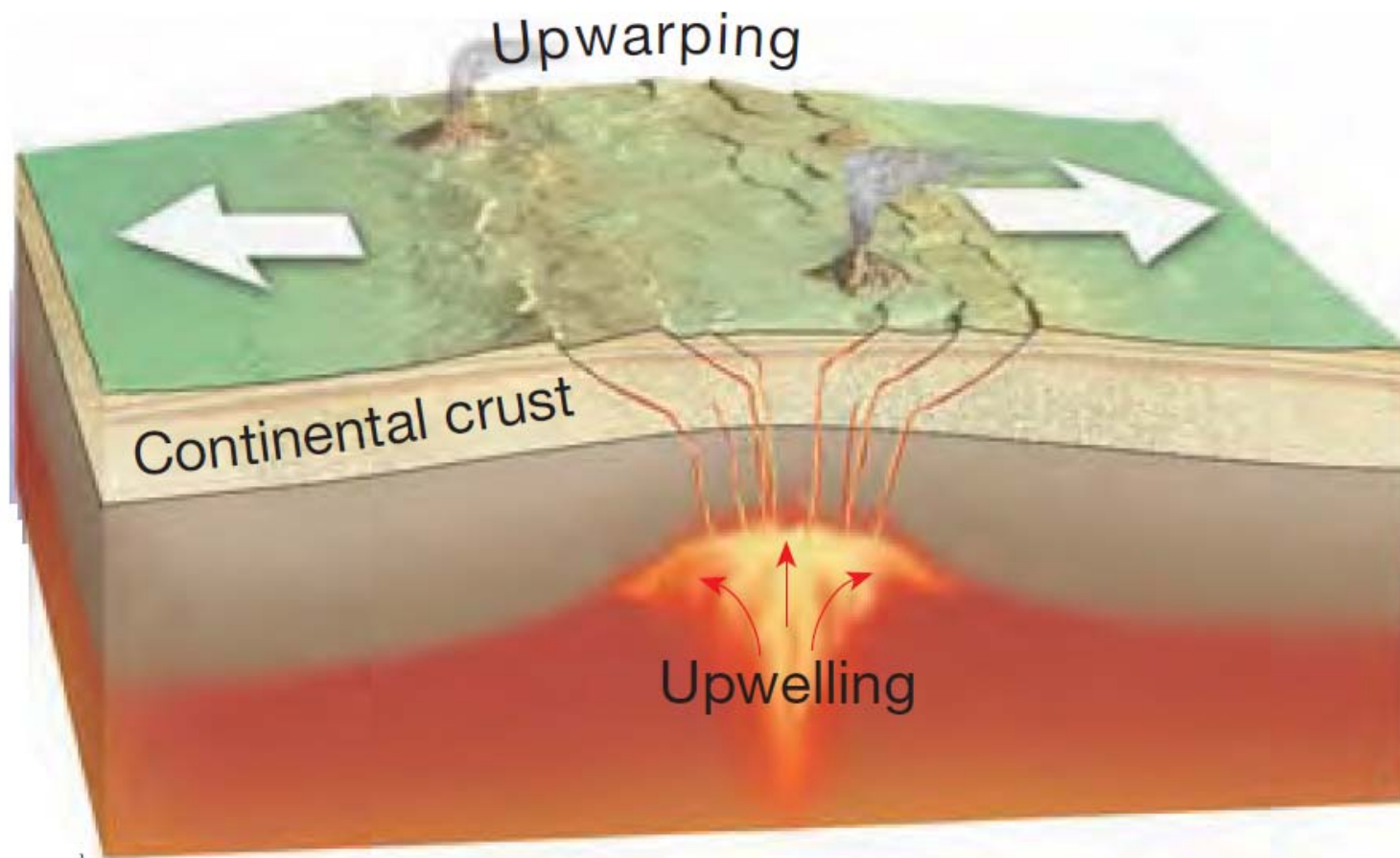
- дистрибуција површина и надморских висина/дубина -

Histogram

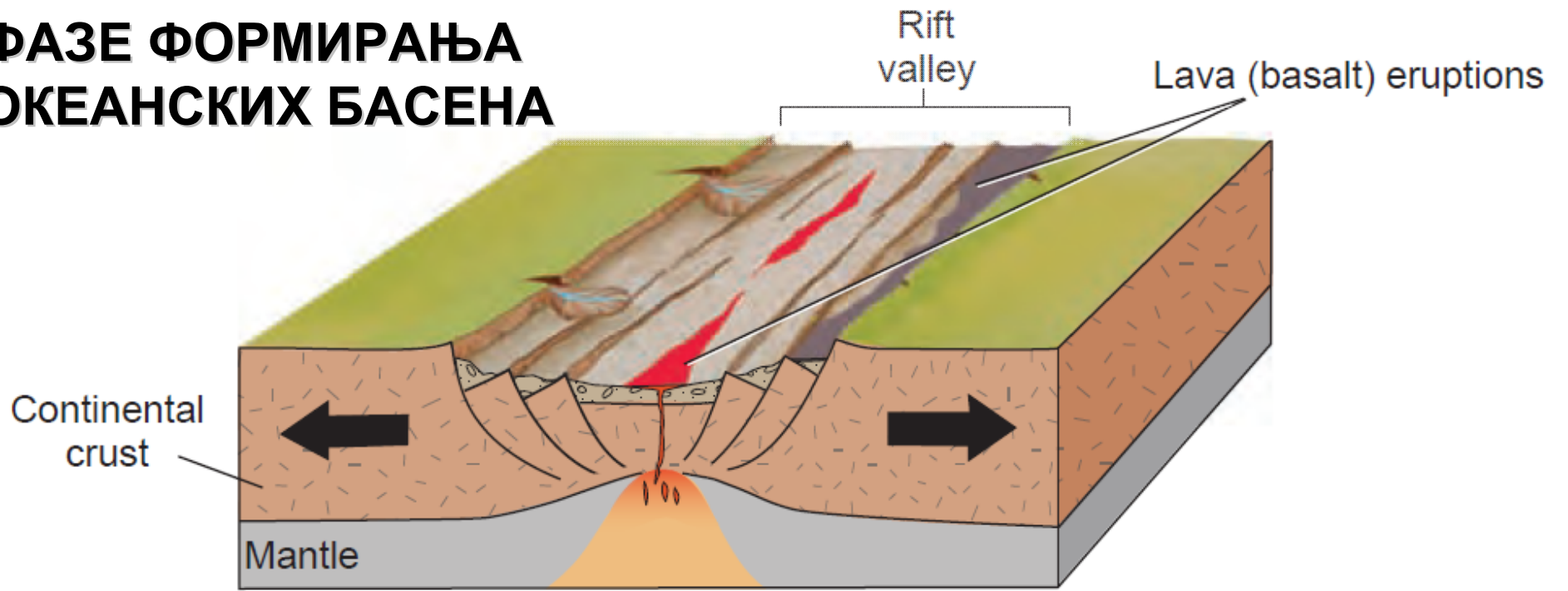
Hypsographic Curve

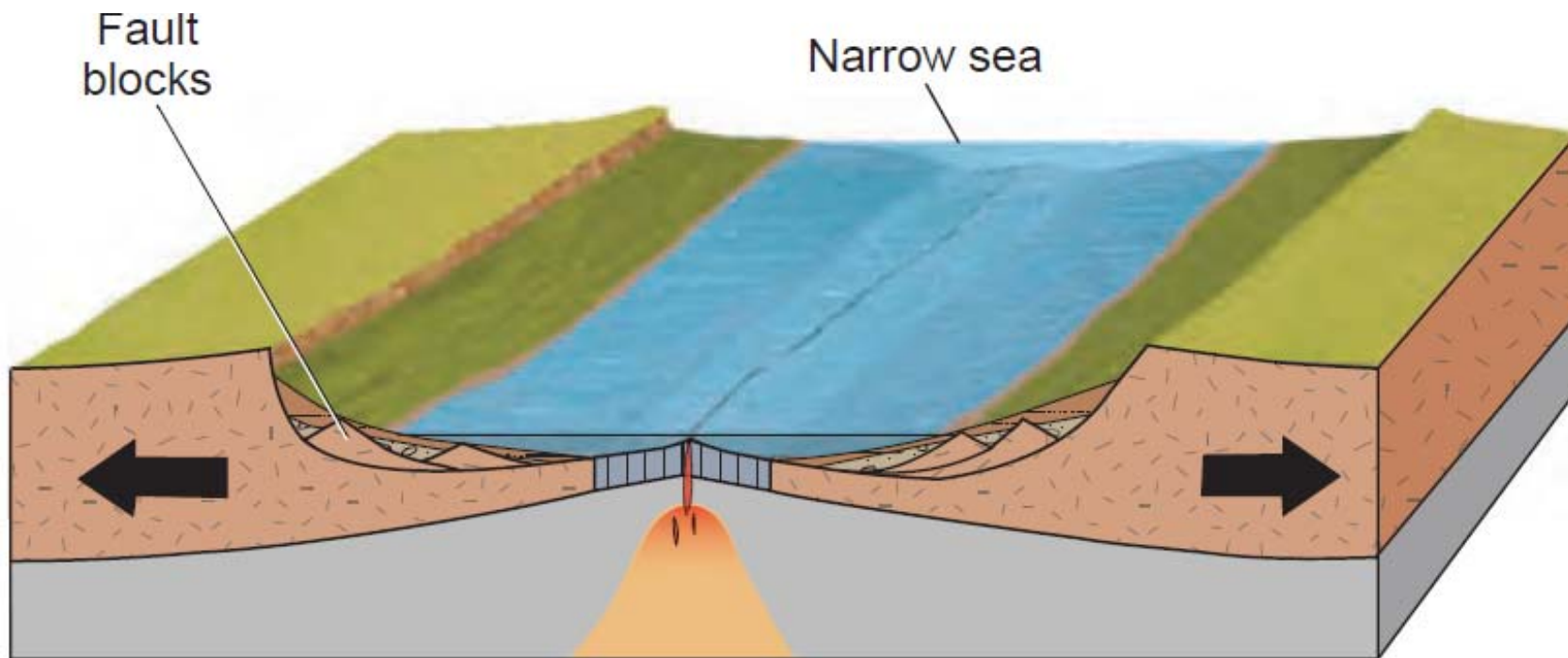
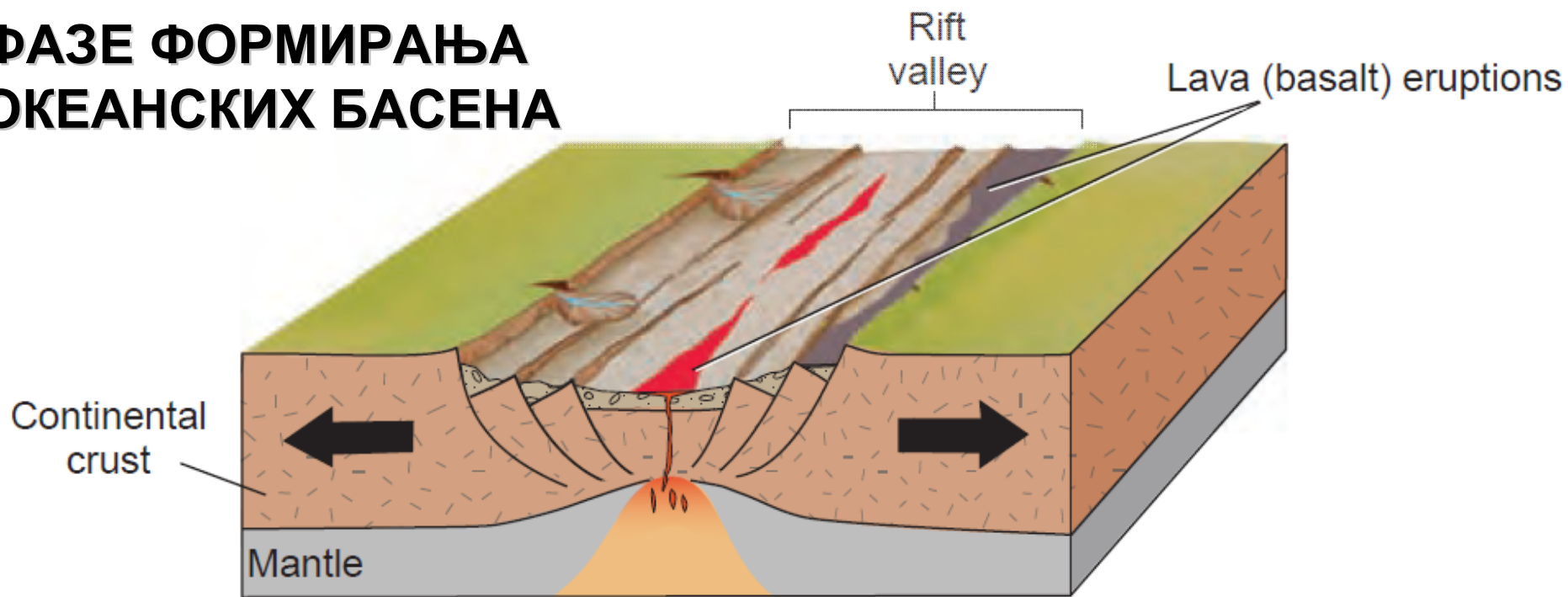
ФАЗЕ ФОРМИРАЊА ОКЕАНСКИХ БАСЕНА

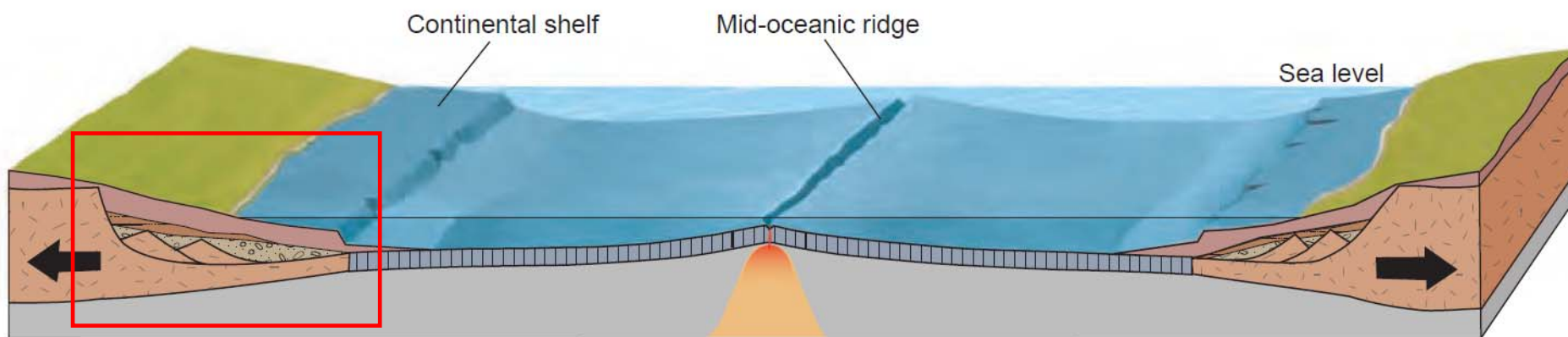
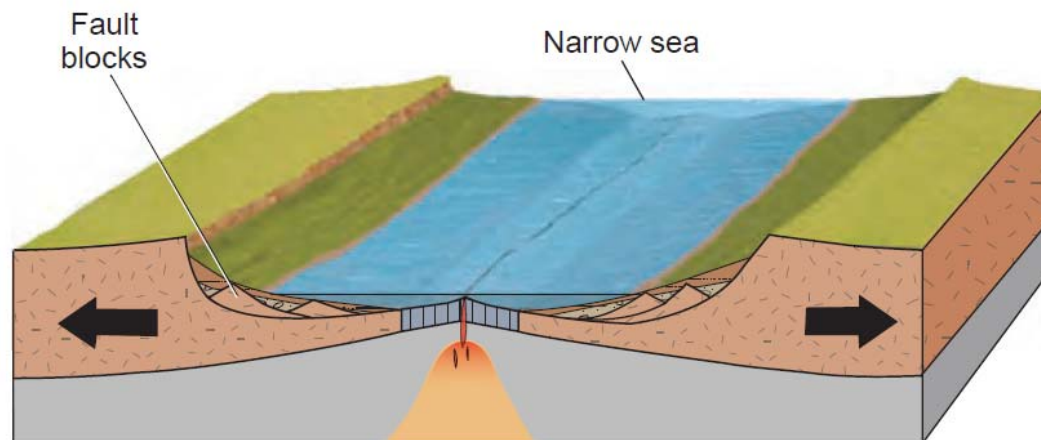
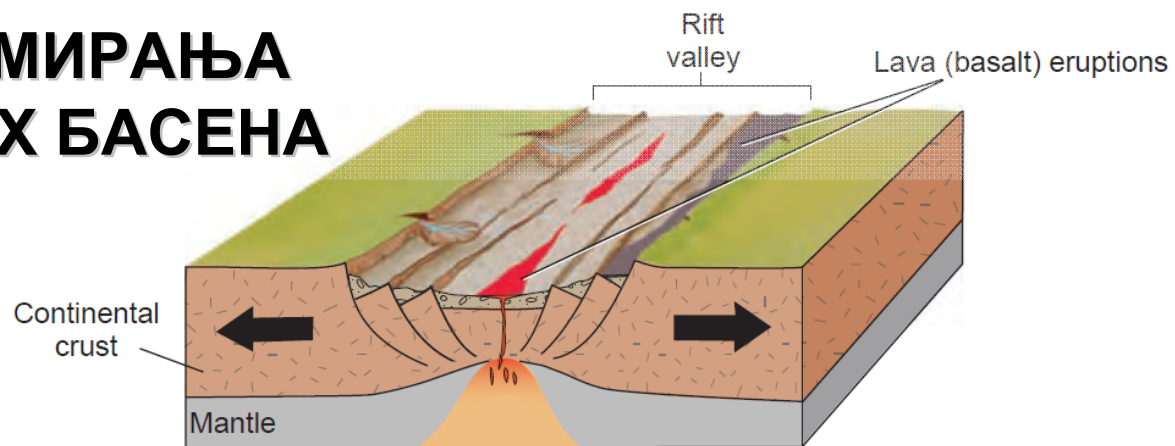
ФАЗЕ ФОРМИРАЊА ОКЕАНСКИХ БАСЕНА

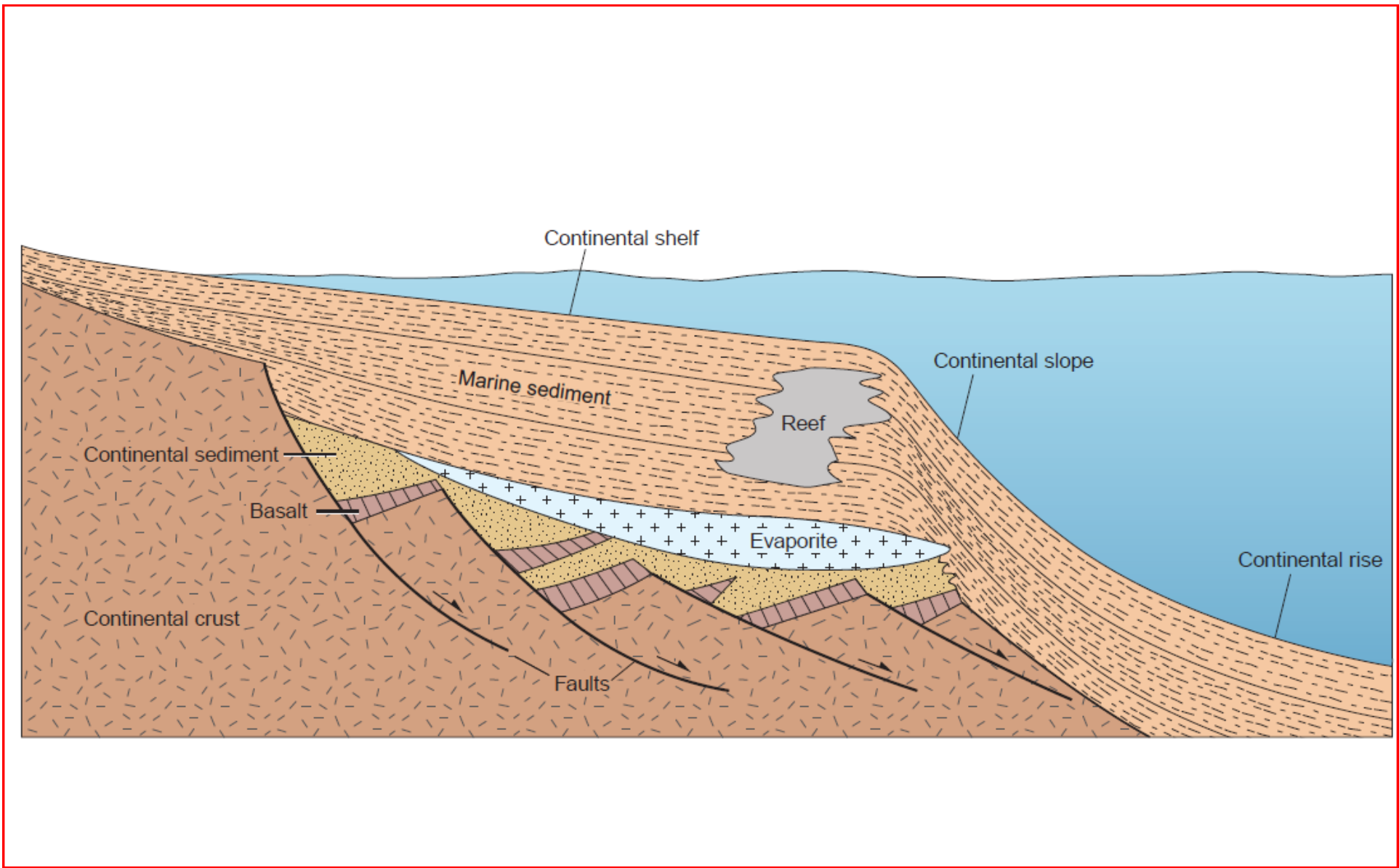

ФАЗЕ ФОРМИРАЊА ОКЕАНСКИХ БАСЕНА

ФАЗЕ ФОРМИРАЊА ОКЕАНСКИХ БАСЕНА

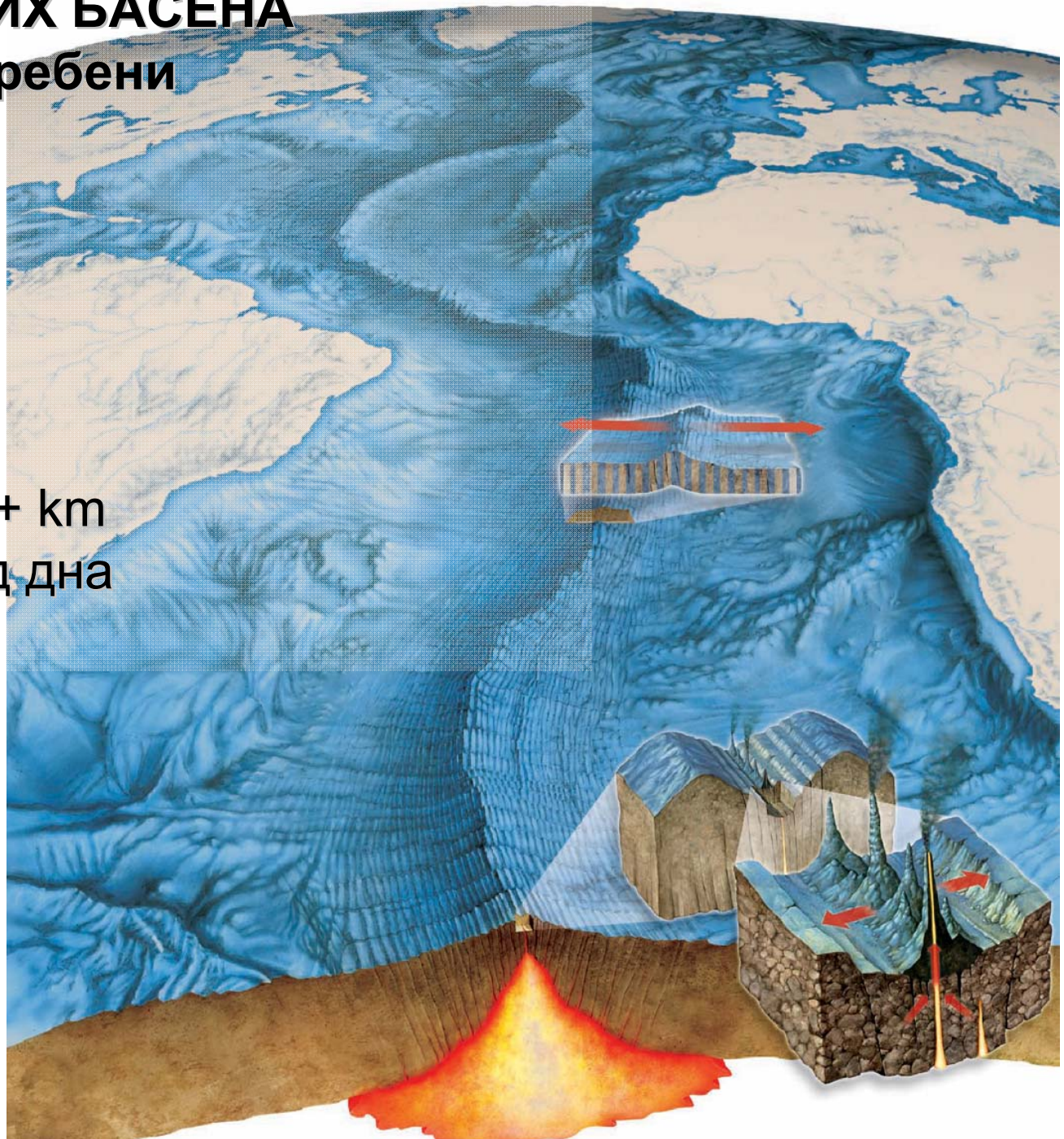

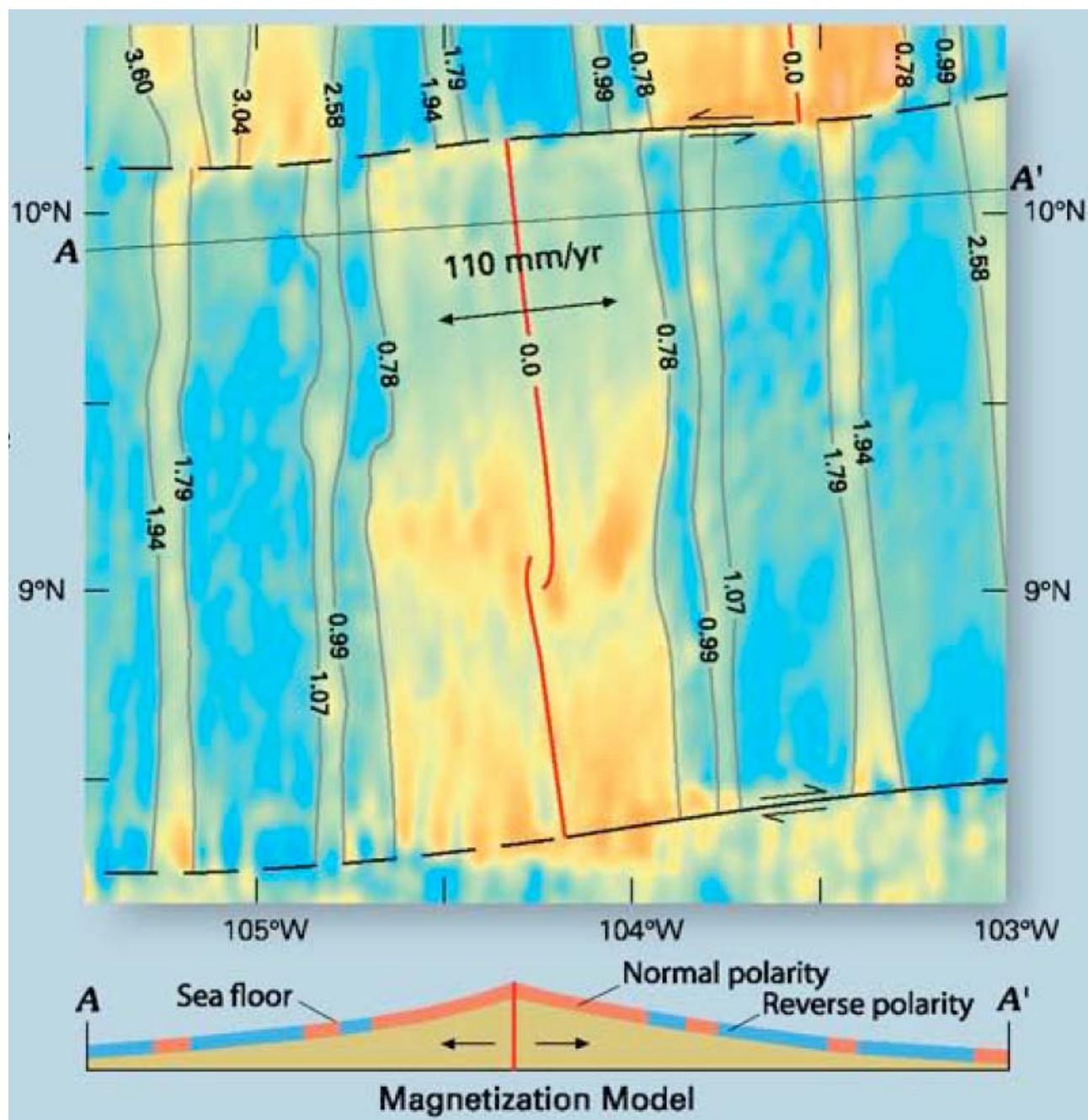
РЕЉЕФ ОКЕАНСКИХ БАСЕНА

Средњеокеански гребени

дужина 75.000 km
ширина 1.500-2.000+ km
висина 2-3 km изнад дна

Француски физичар Бринес (Bernard Bruhnes), 1906 – реверсни поларитет

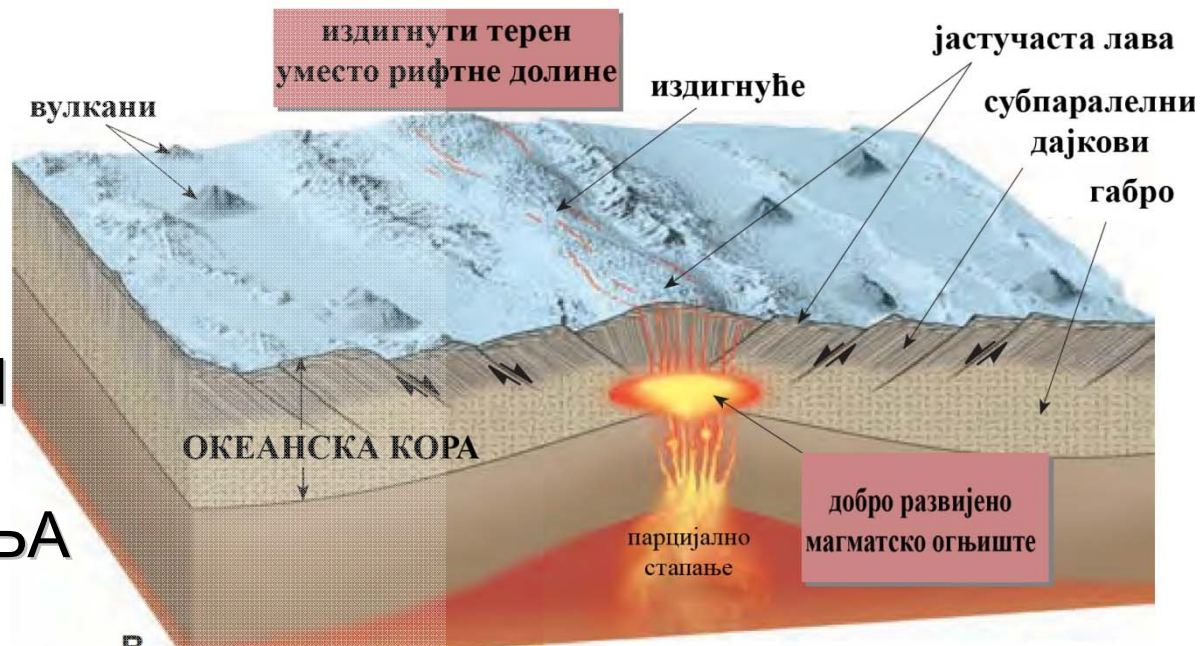
РЕЉЕФ ОКЕАНСКИХ БАСЕНА

Средњеокеански гребени

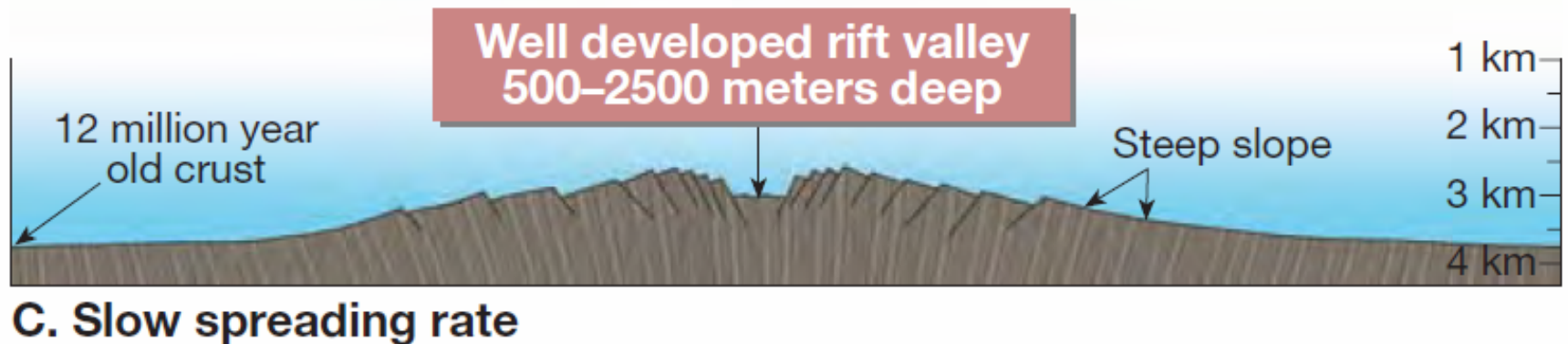
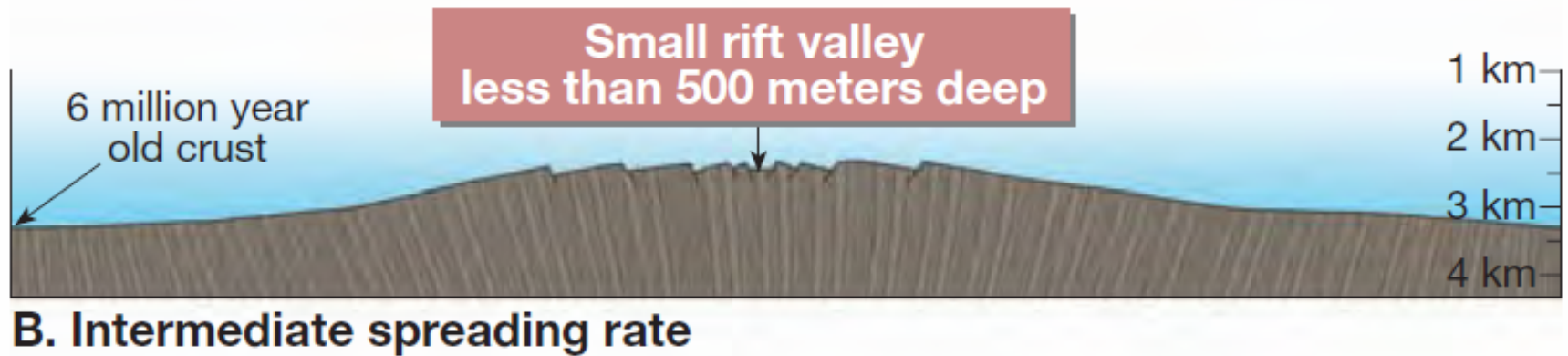
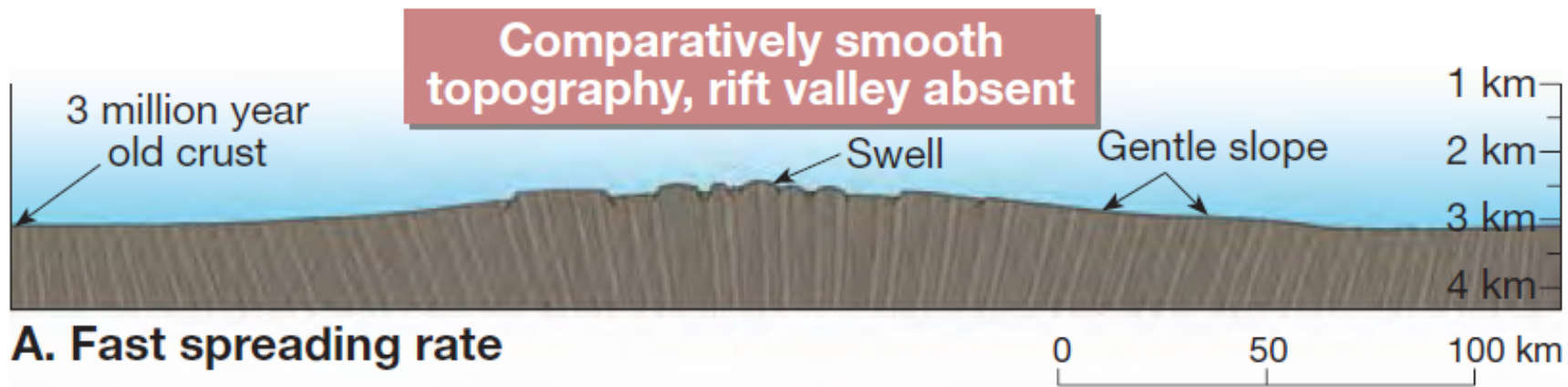
ГРЕБЕНИ СПОРОГ РАЗМИЦАЊА

ГРЕБЕНИ БРЗОГ РАЗМИЦАЊА

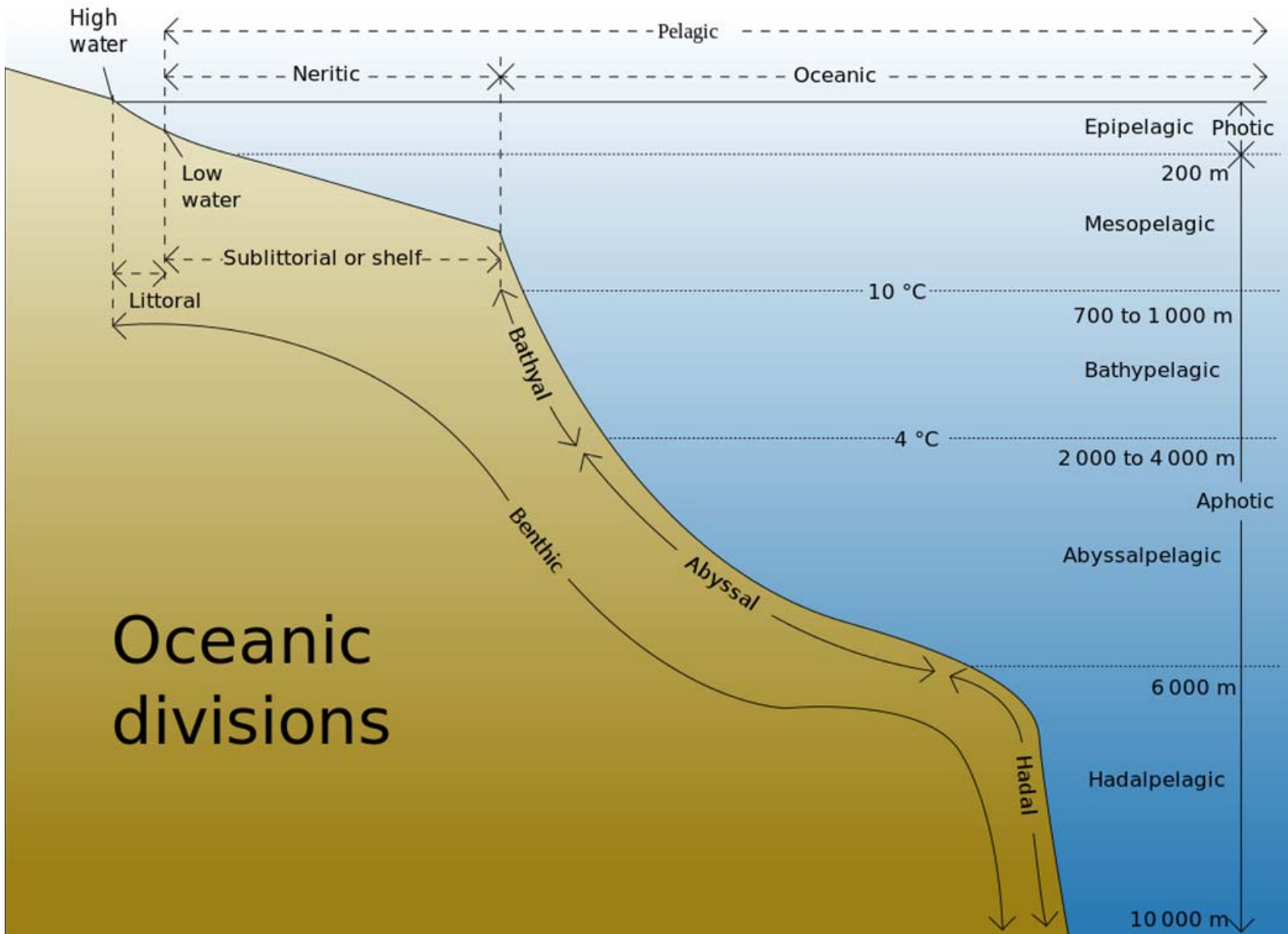
Средњеокеански гребени

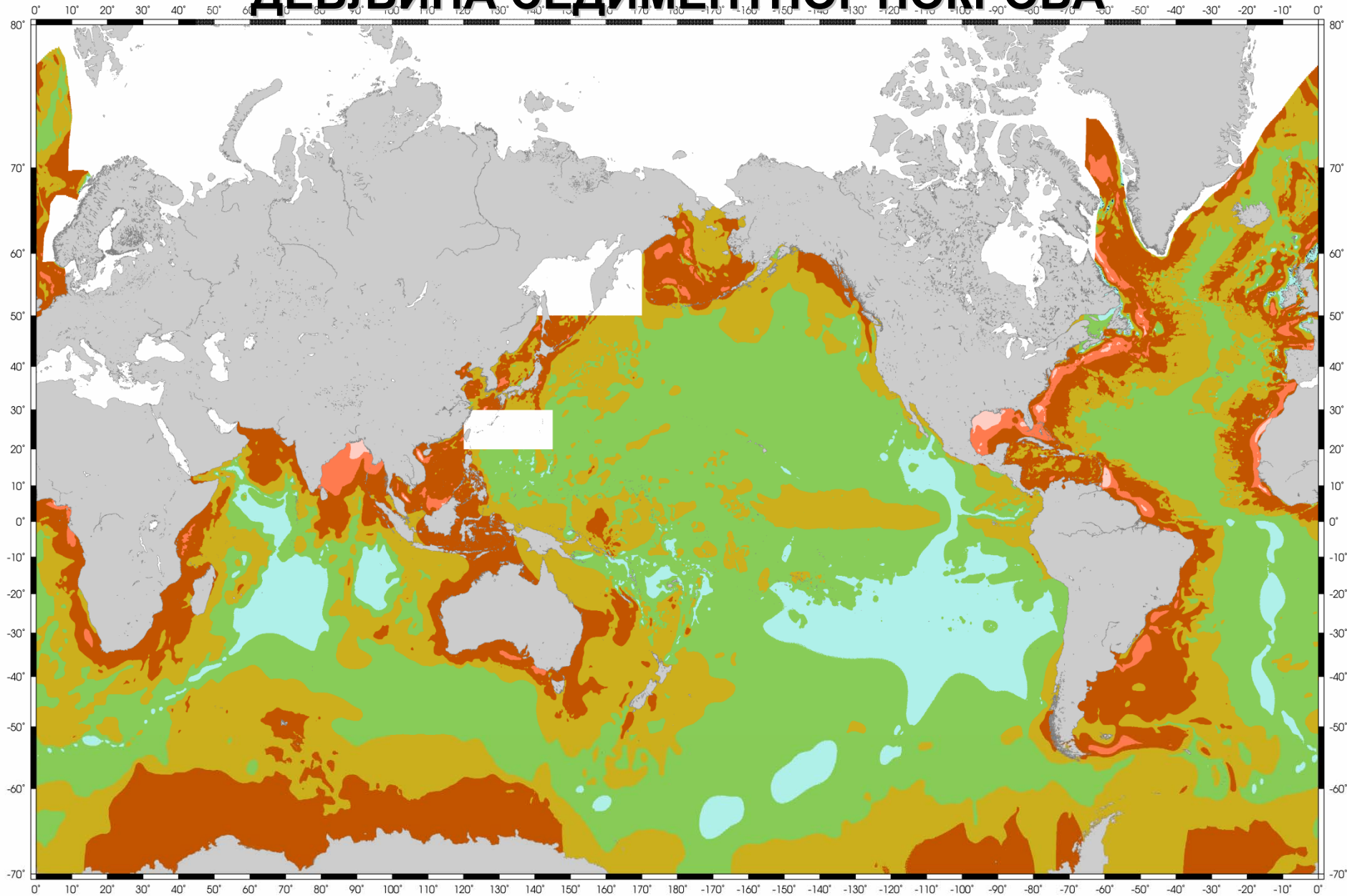

РЕЉЕФ ОКЕАНСКИХ БАСЕНА

Абисалне равнице

ДЕБЉИНА СЕДИМЕНТНОГ ПОКРОВА

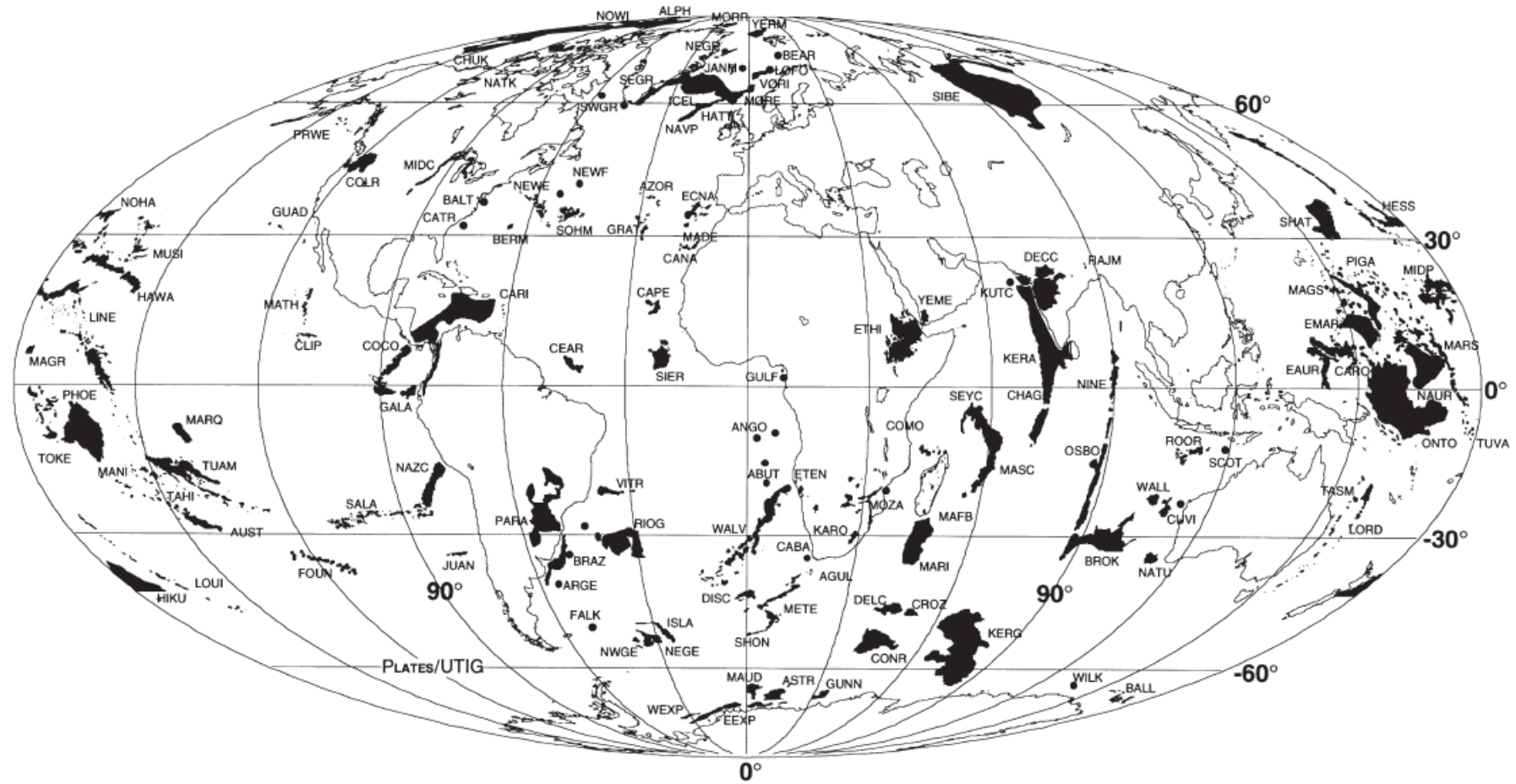

Thickness in Meters

РЕЉЕФ ОКЕАНСКИХ БАСЕНА

Океански платои и асеизмички гребени

РЕЉЕФ ОКЕАНСКИХ БАСЕНА

Океански платои и асеизмички гребени

Покривају око 10% дна океанских басена
Познато 100+

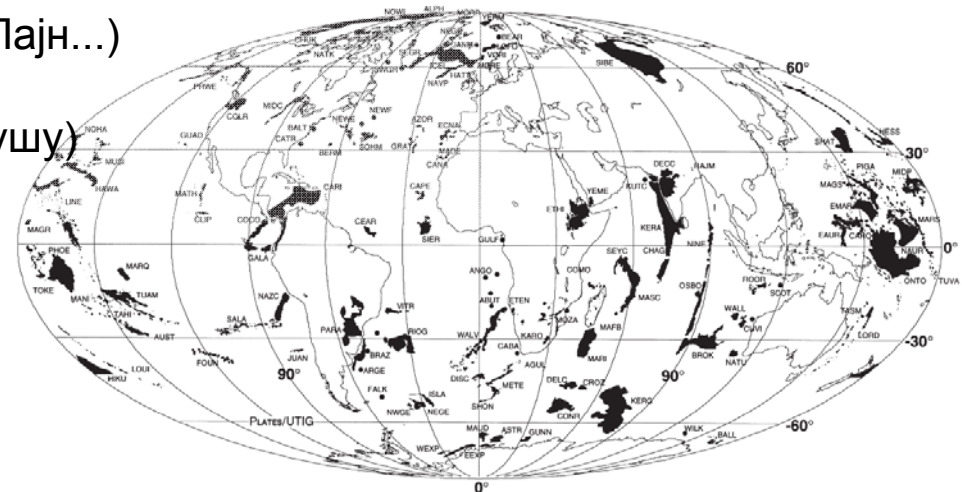
х1.000 m изнад океанског дна (Сејшели изнад!)

а) са гранитском основом (Сејшели, Лорд Хоув-Н.Зеланд) –
рифтовани фрагменти континенталне кре

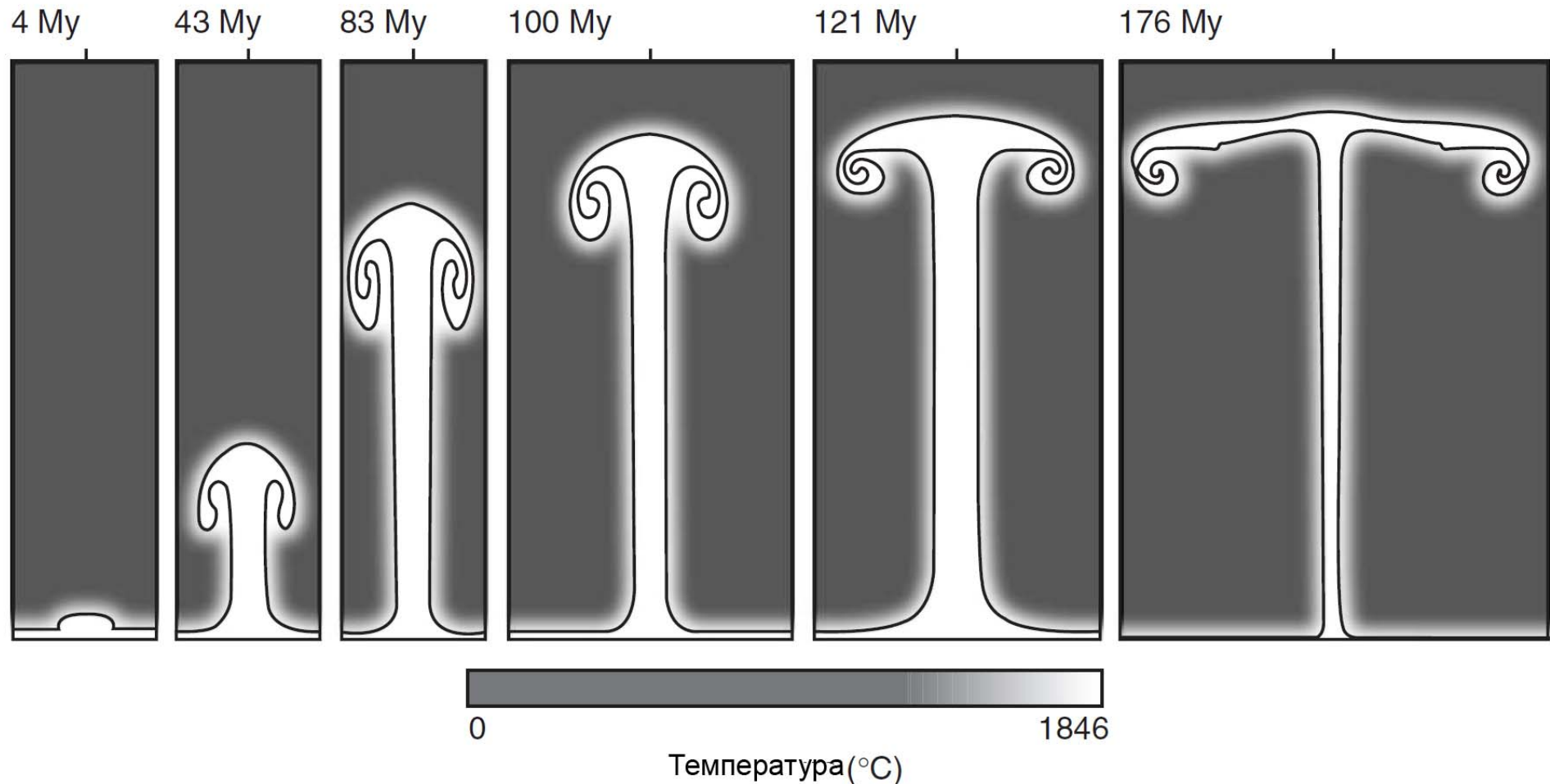
б) вулканског (hot spot) порекла (Кокос, Галапагос...)

в) трагови врућих тачака (Императорски, Лајн...)

г) некадашњи вулкански лукови (Палау-Кјушу)

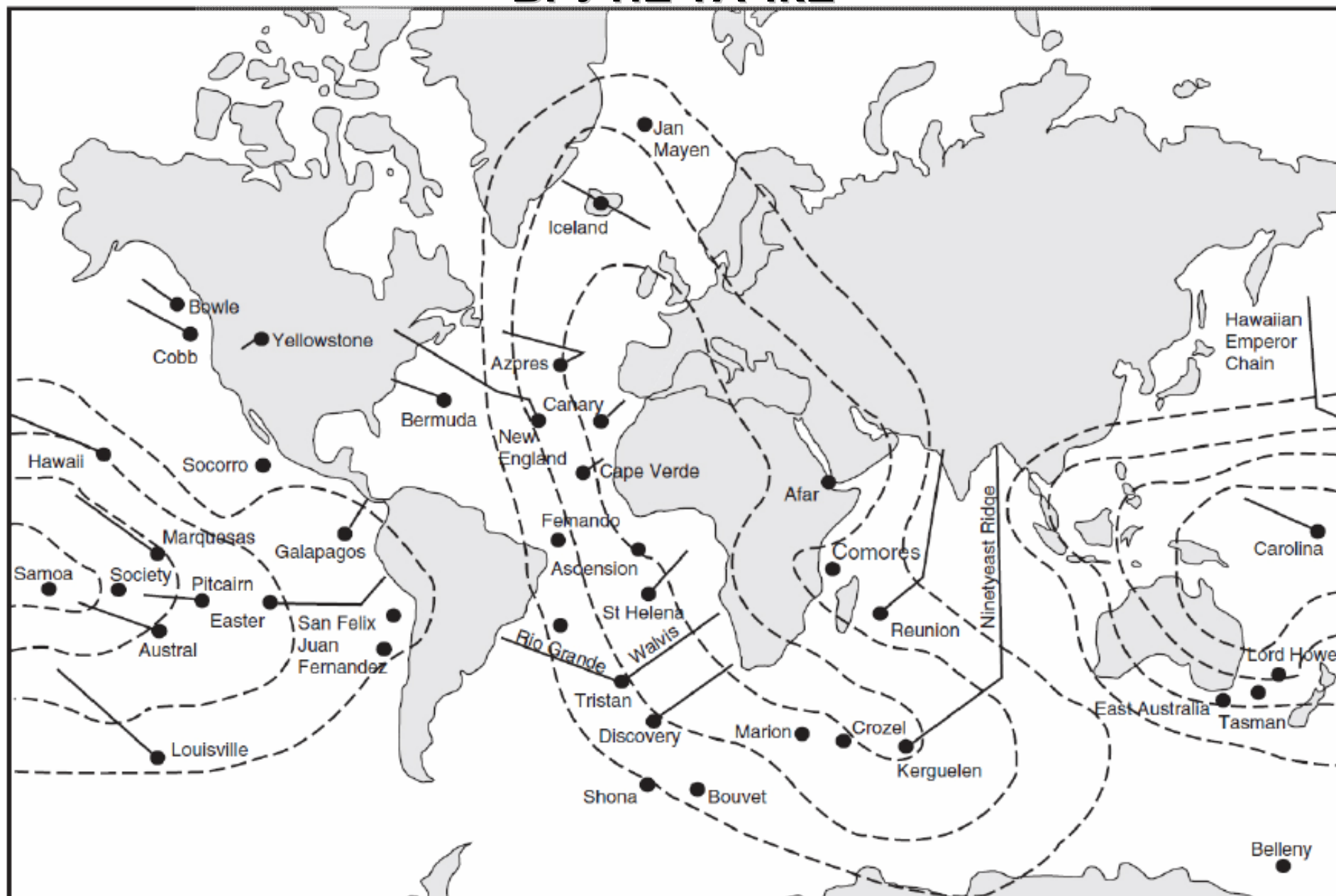

ВРУЋЕ ТАЧКЕ

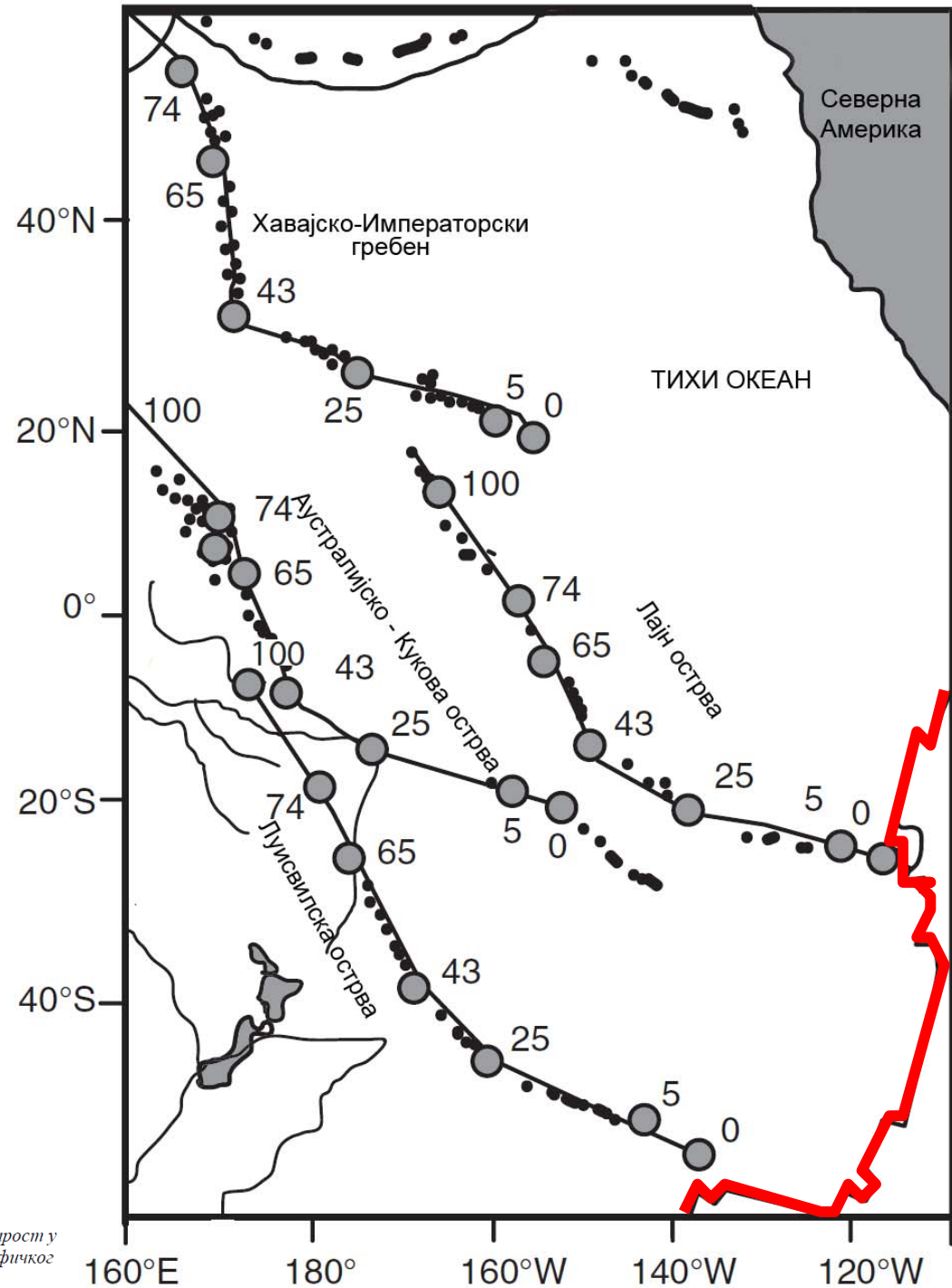
Прилог 10. Еволуција перјанице мантла са трансформацијом „главе“ и „репа“ након контакта са литосфером. Горња скала – протекло време у милионима година (My), доња скала – температура (Condie, 2005)

ВРУЋЕ ТАЧКЕ

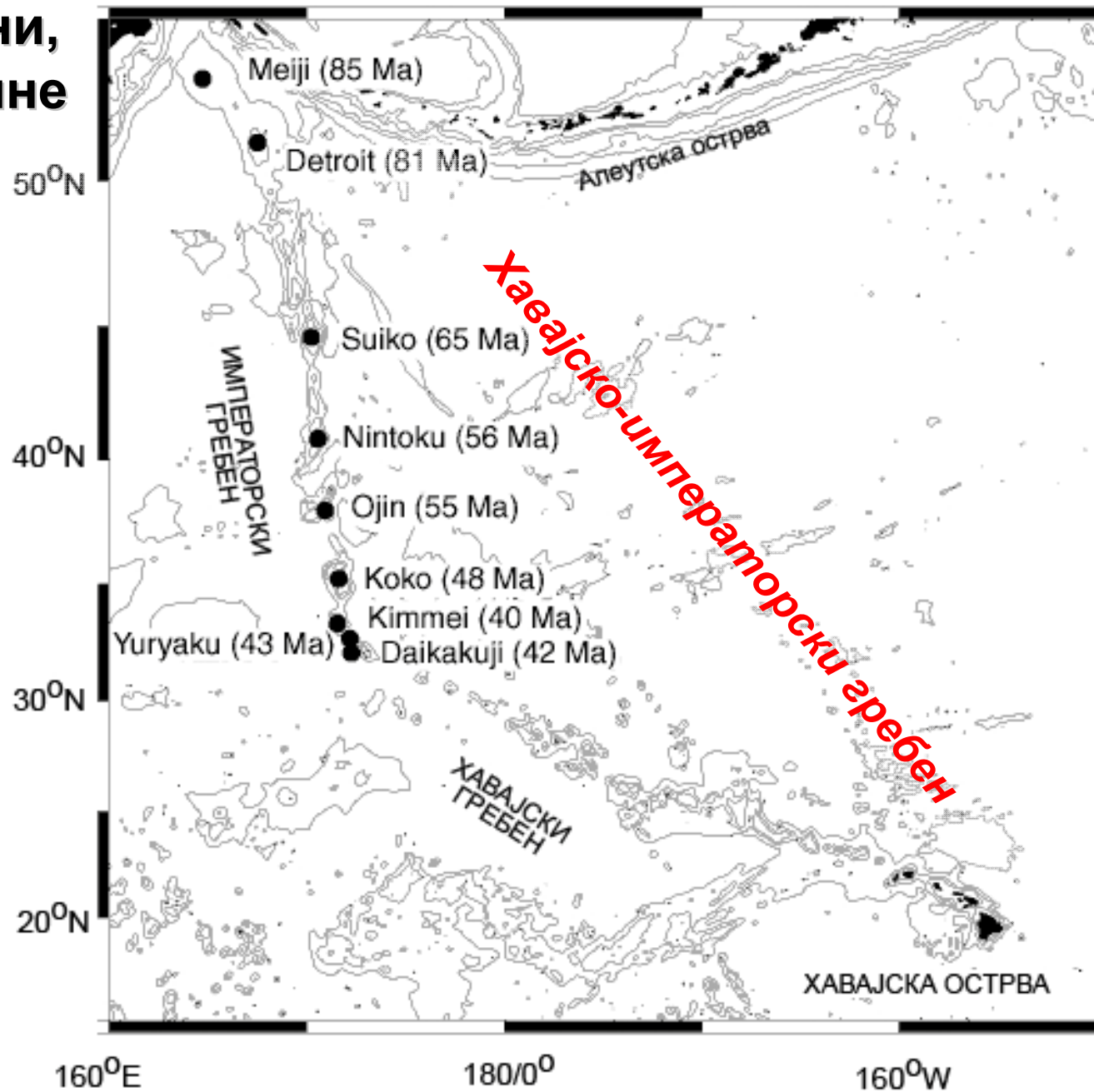
Прилог 12. Неке од врућих тачака. Пуне линије – траг рада вруће тачке; испрекидане линије – позитивне геонидне аномалије (Condie, 2005)

ВРУЋЕ ТАЧКЕ океански гребени, подводне планине (гујоти)

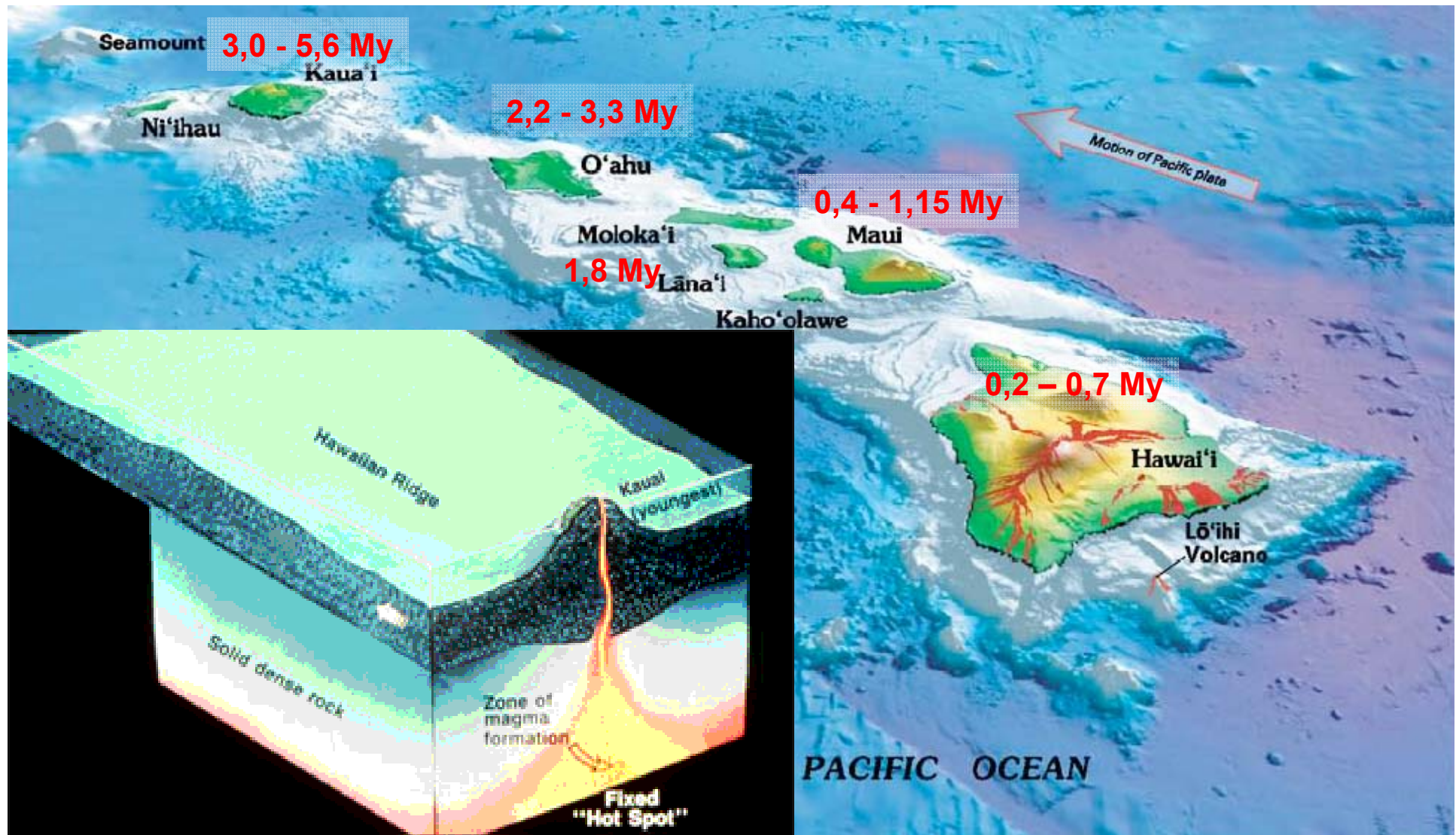

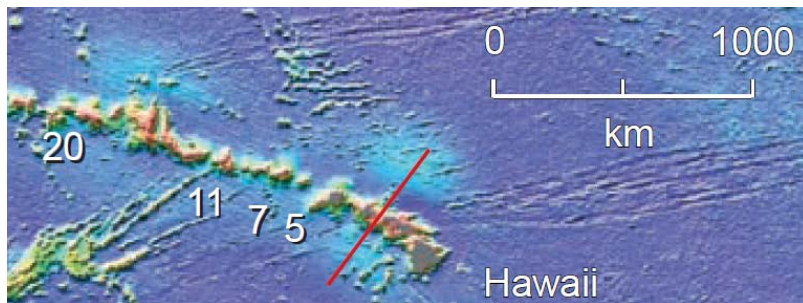
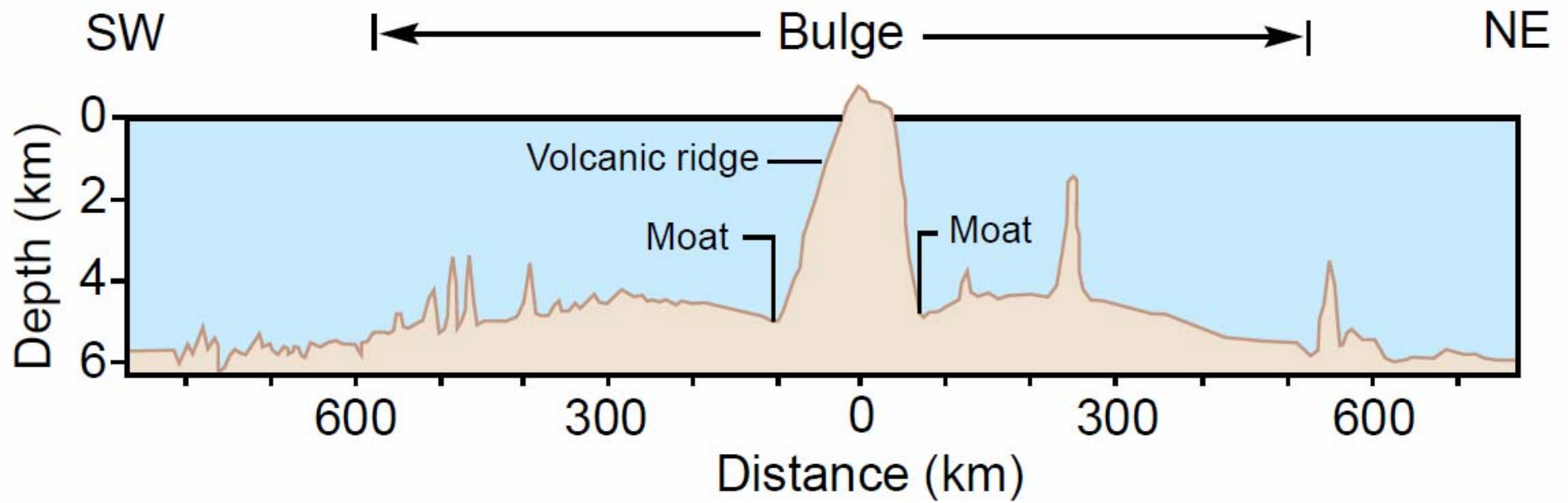
Прилог 13 . Трагови рада неких врућих тачака на Пацифичкој плочи. Бројеви указују на старост у милионима година. Пуна изломљена линија у SE делу представља фрагмент Источнопацифичког гребена (Kearey et al, 2009)

ВРУЋЕ ТАЧКЕ
океански гребени,
подводне планине
(гујоти)

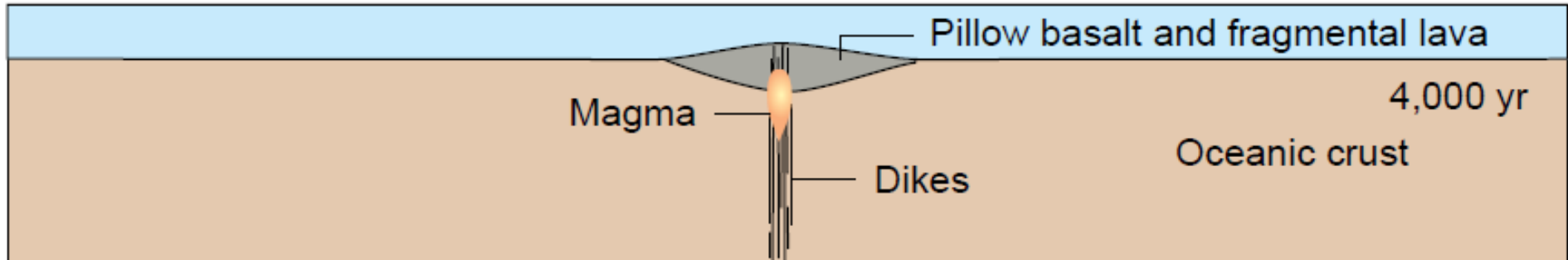

ВРУЋЕ ТАЧКЕ – ХАВАЈСКА ОСТРВА

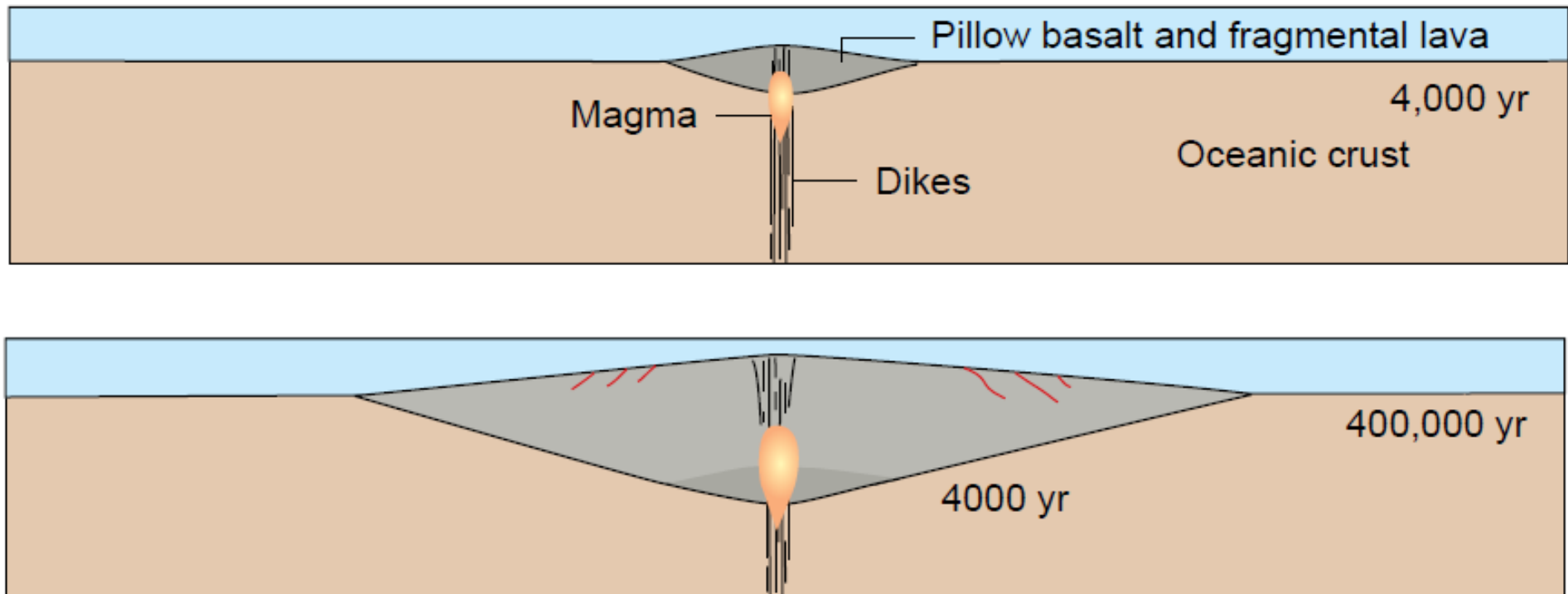
ЕВОЛУЦИЈА ХИПОТЕТИЧКОГ (ПОДВОДНОГ) ВУЛКАНА НА ВРУЋОЈ ТАЧКИ

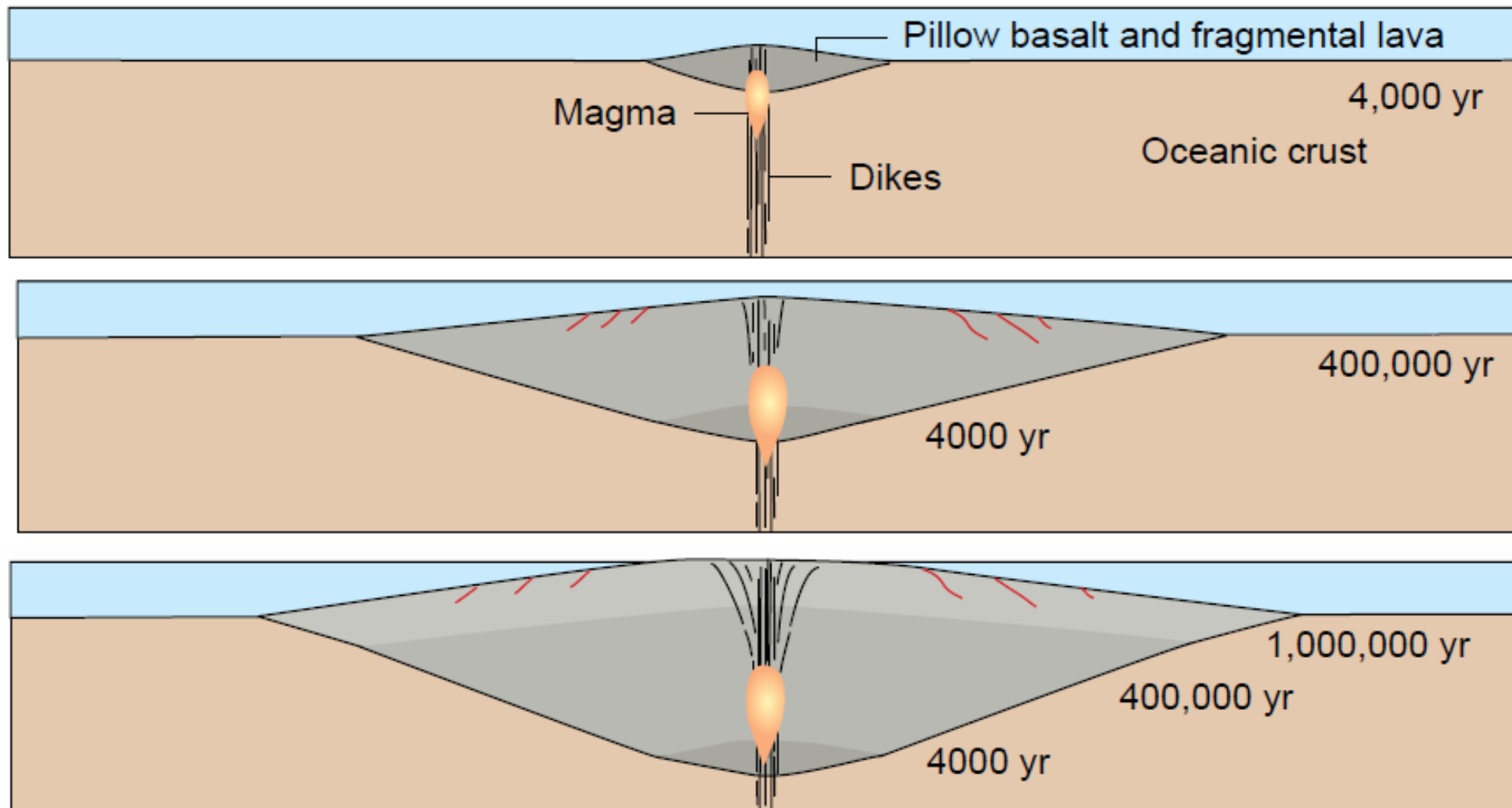
Првих 4.000 г ерупција; висина 1.000 m, само 0,4% будуће запремине
Због тоњења, запремина је много већа него што висина указује
Доминира јастучаста лава

ЕВОЛУЦИЈА ХИПОТЕТИЧКОГ (ПОДВОДНОГ) ВУЛКАНА НА ВРУЋОЈ ТАЧКИ

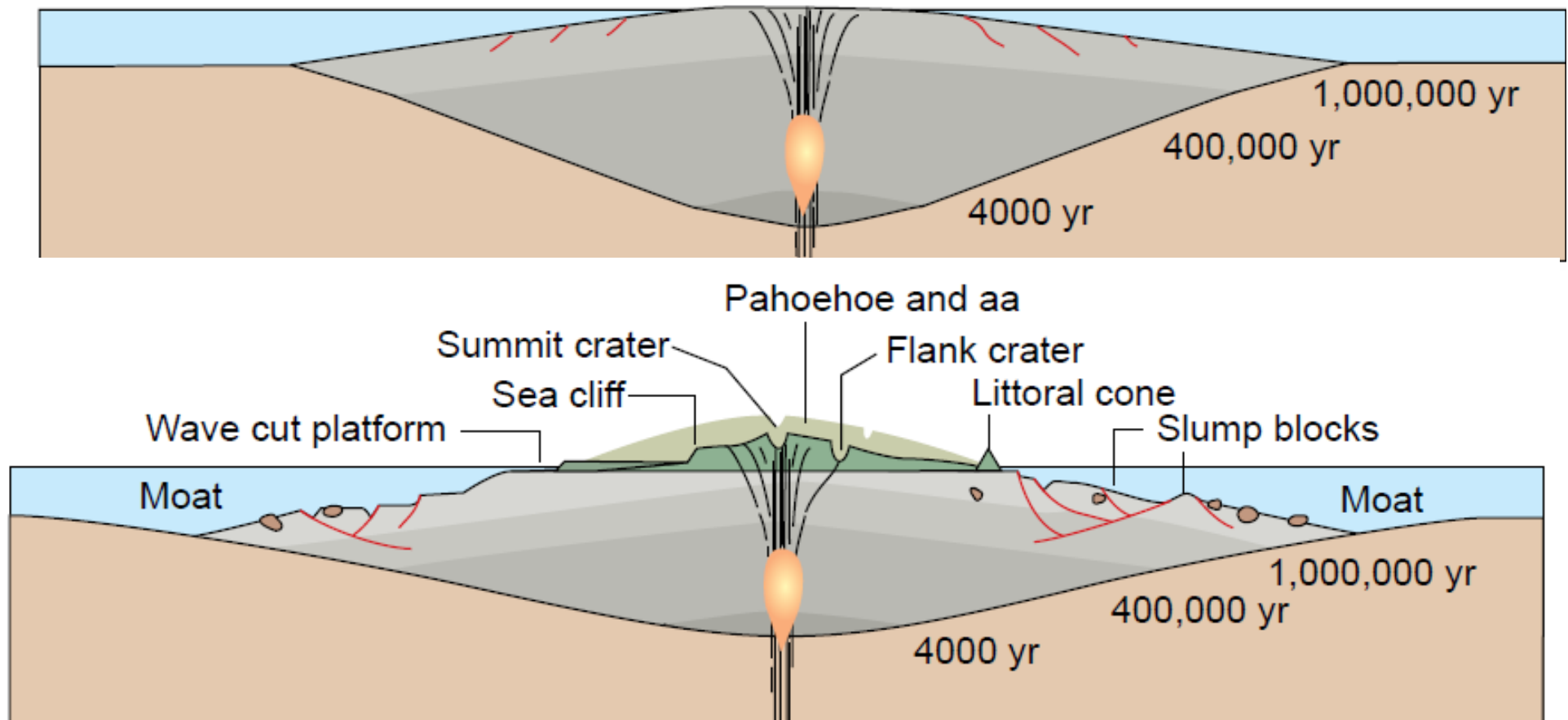

400.000 г ерупција; висина 4.000 м, 40% будуће запремине
Раст на основу изливања али и утискивања дајкова и мањих плутонита

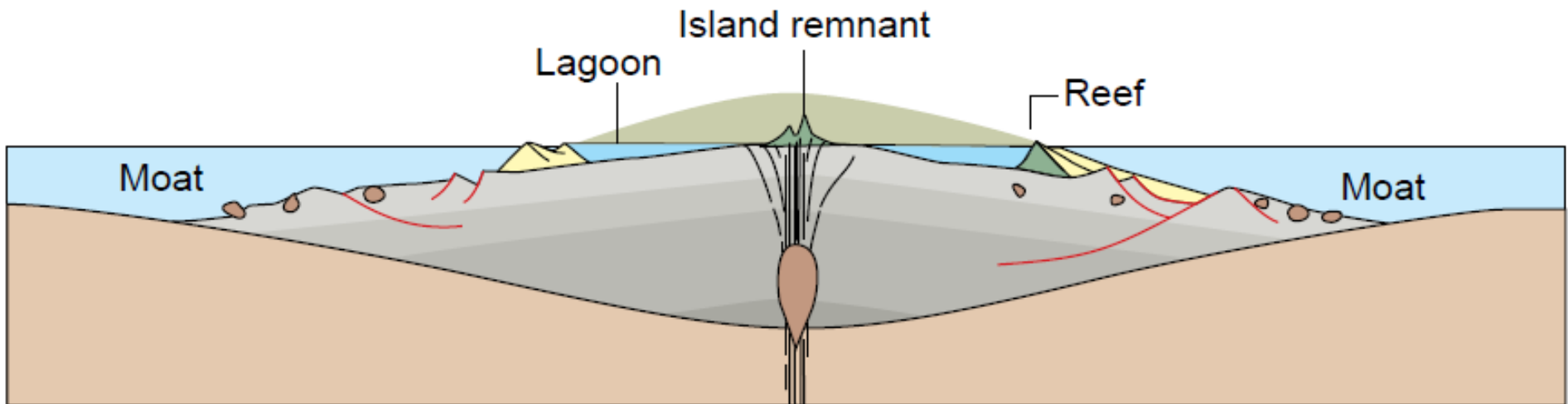
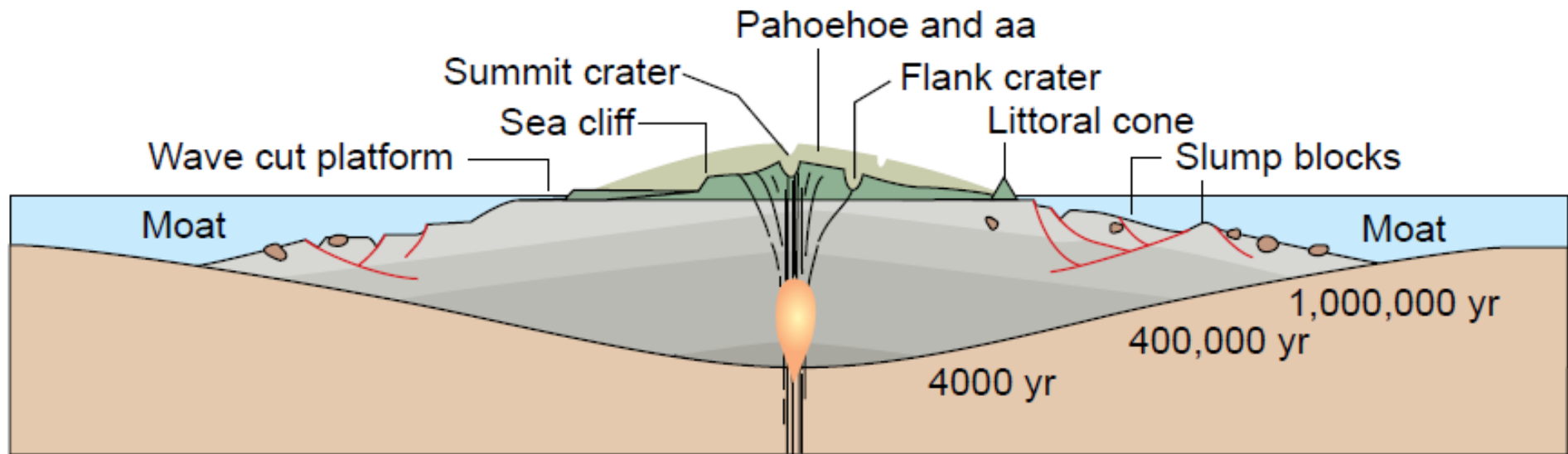

**1.000.000 г ерупција; изнад нивоа мора; субаерске ерупције; ерозија.
Штитаста вулкан, благе падине, рифтна пукотина, калдера**

ЕВОЛУЦИЈА ХИПОТЕТИЧКОГ (ПОДВОДНОГ) ВУЛКАНА НА ВРУЋОЈ ТАЧКИ

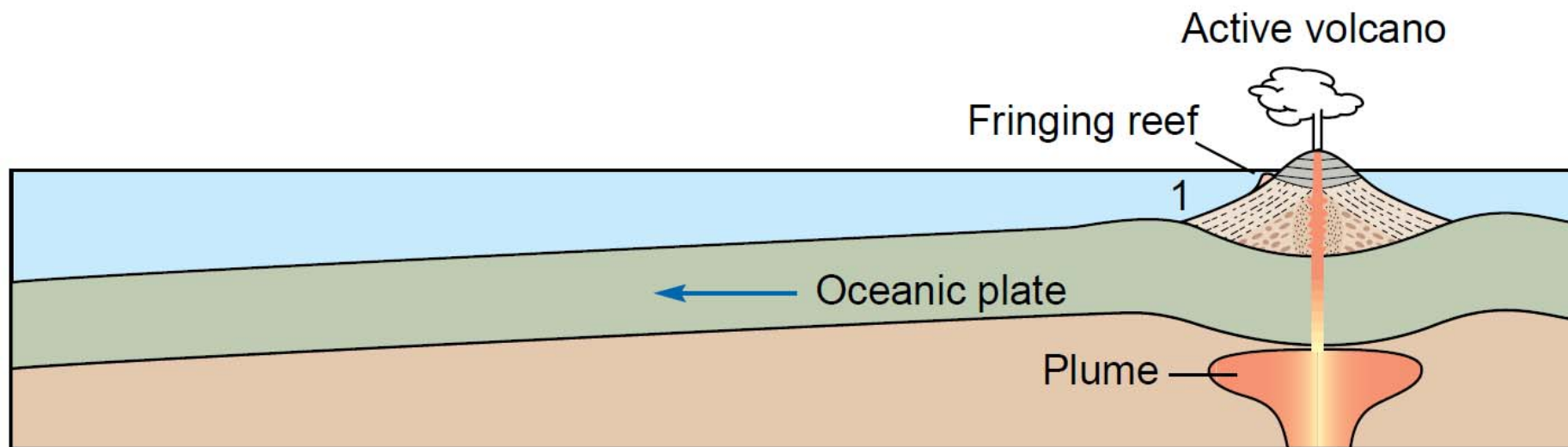

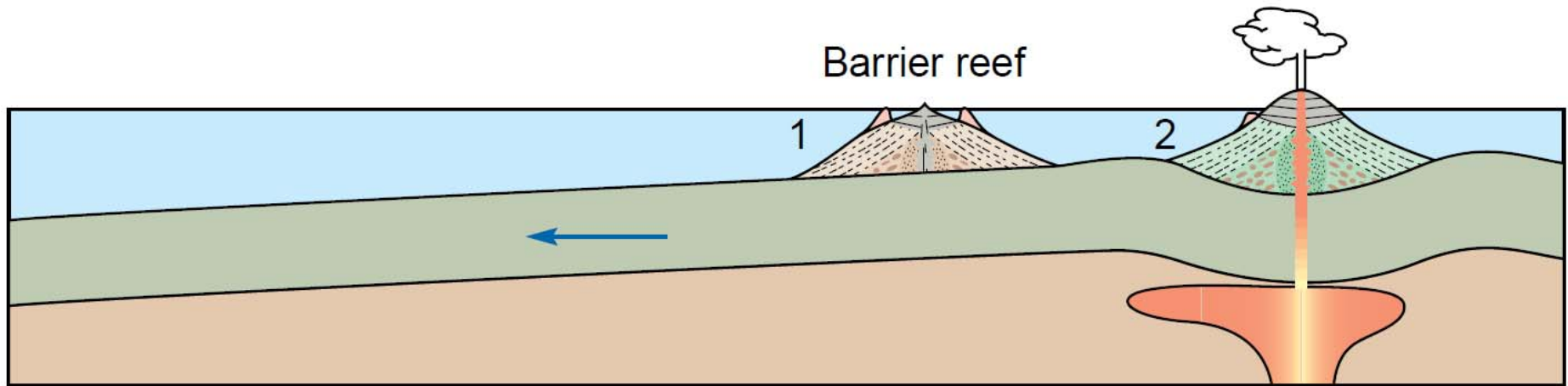
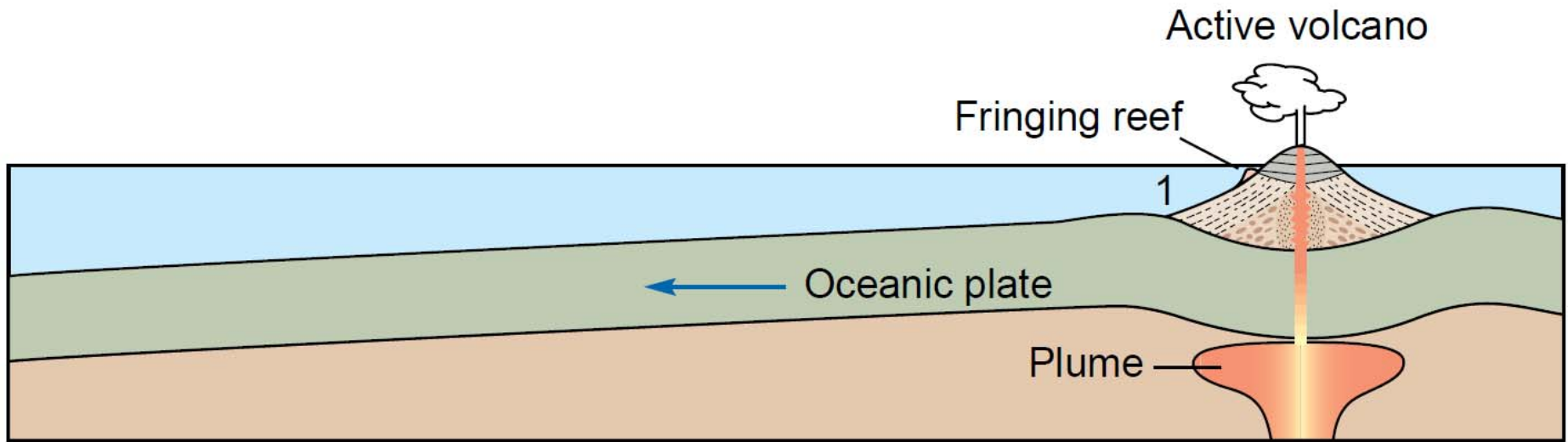
Ерупције из централне рифтне зоне и са бокова изграђују штитасти вулкан. Ерозија се наставља, клифови се изграђују. Линијска ерозија је изузетно јака

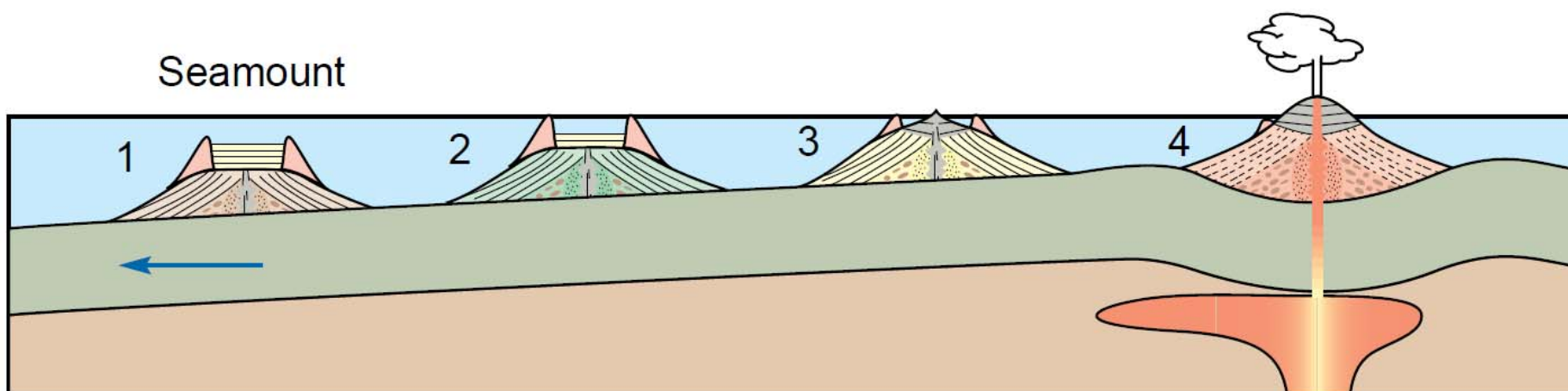
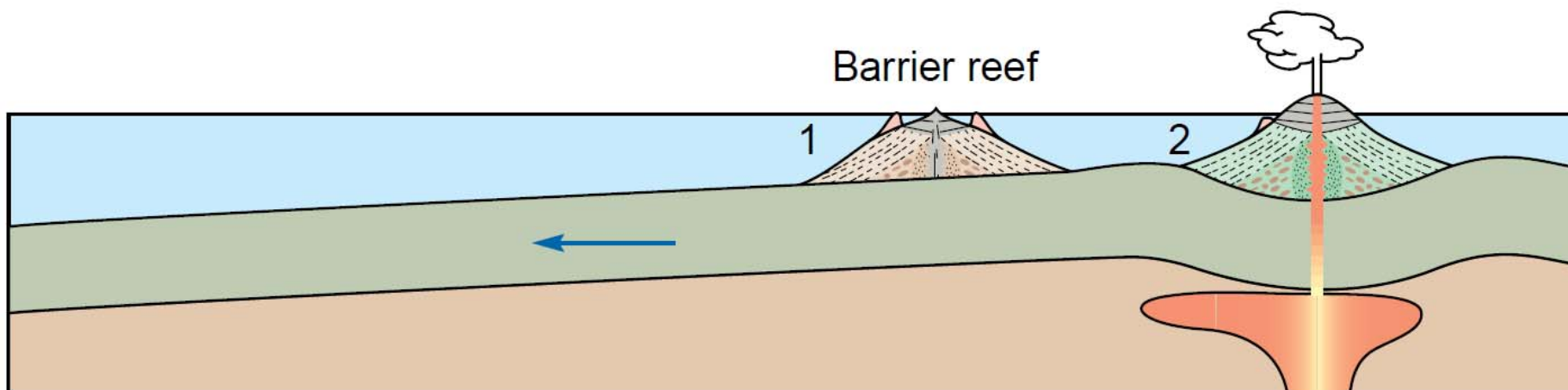
Након неколико милиона година од вулканске активности, ерозија је уравнила острво. У тропским пределима се развијају корални гребени.

СТВАРАЊЕ ПОДМОРСКИХ ПЛАНИНА (Seamounts) и ГУЈОТА (Guyot)

СТВАРАЊЕ ПОДМОРСКИХ ПЛАНИНА (Seamounts) и ГИЈОА (Guyot)

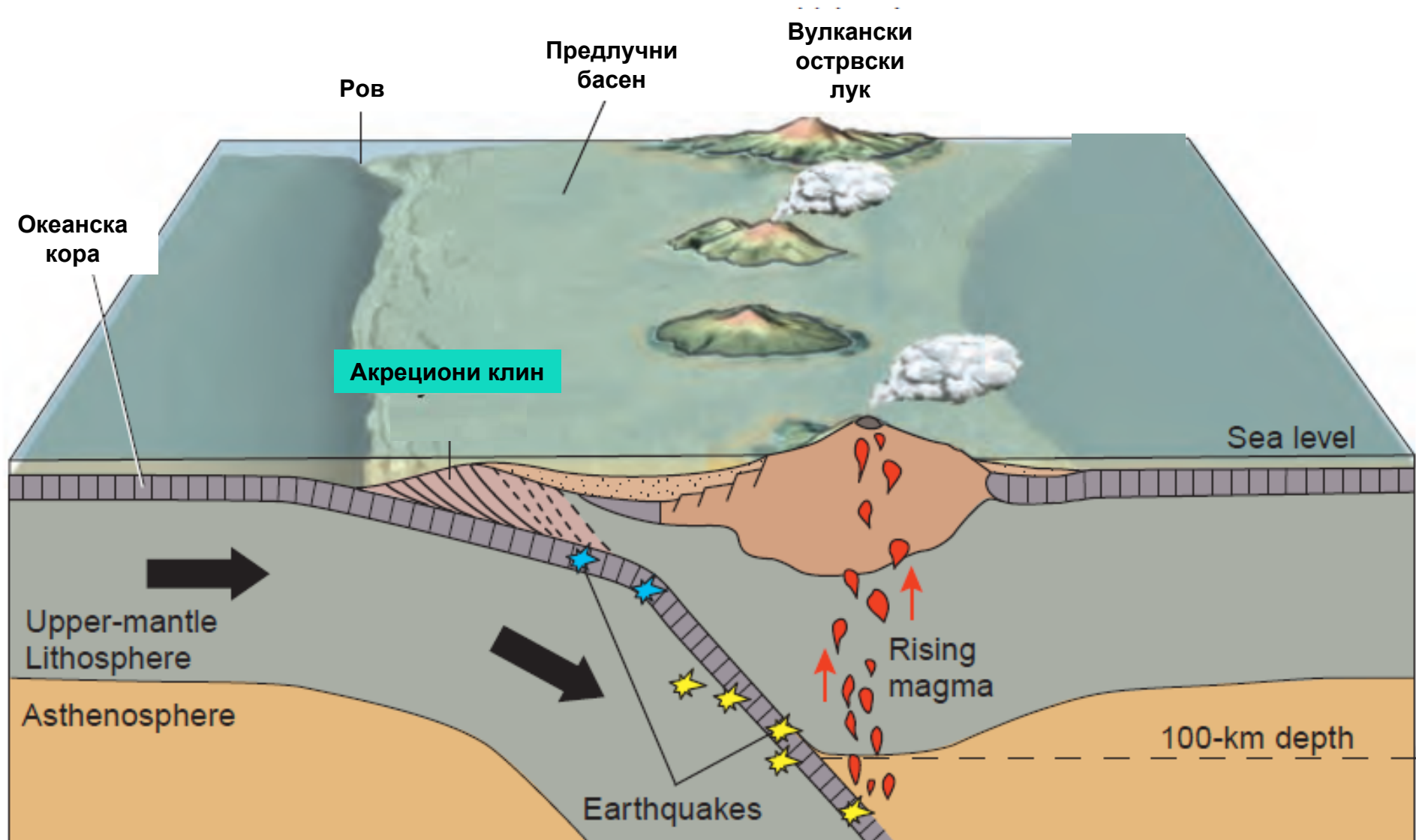

ОСТРВСКИ (ВУЛКАНСКИ) ЛУКОВИ

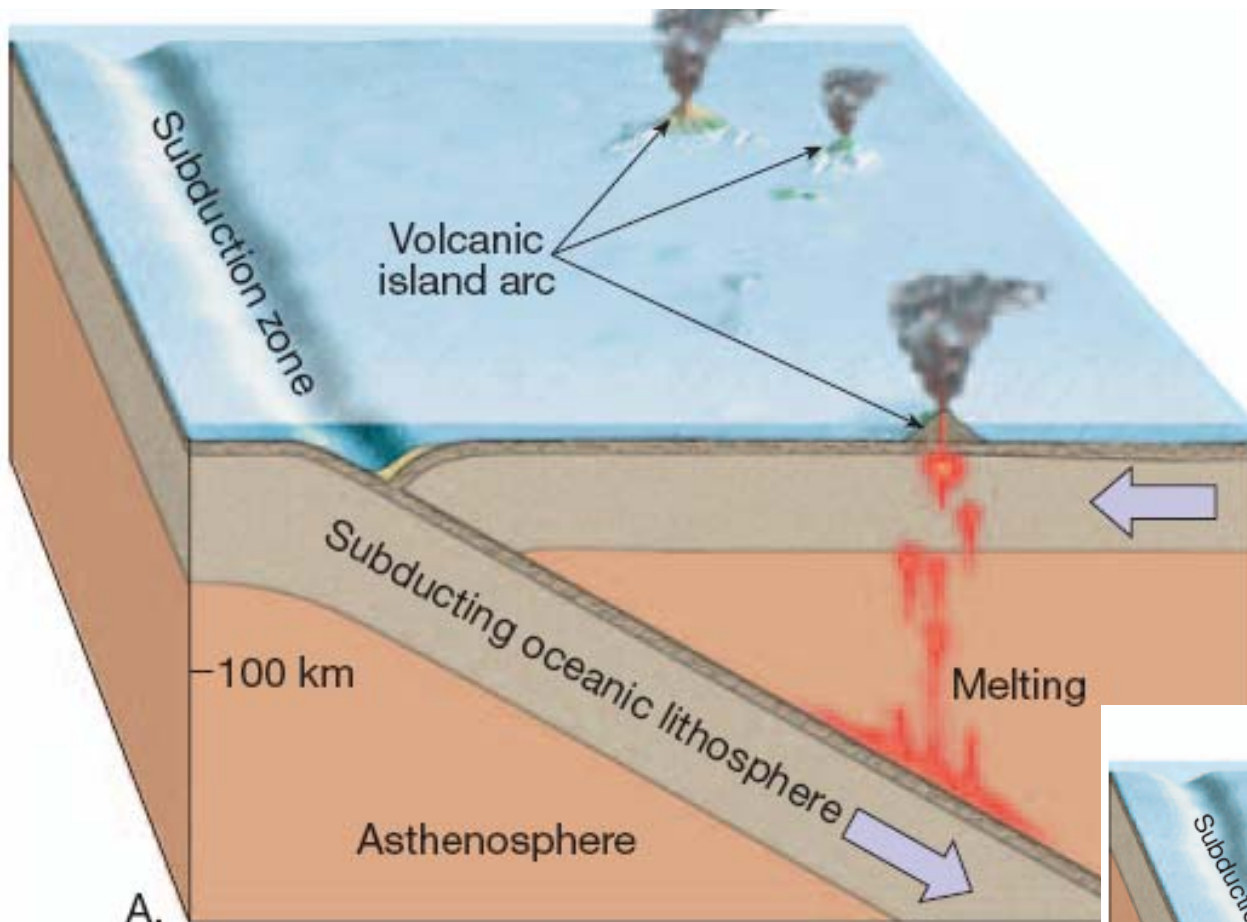

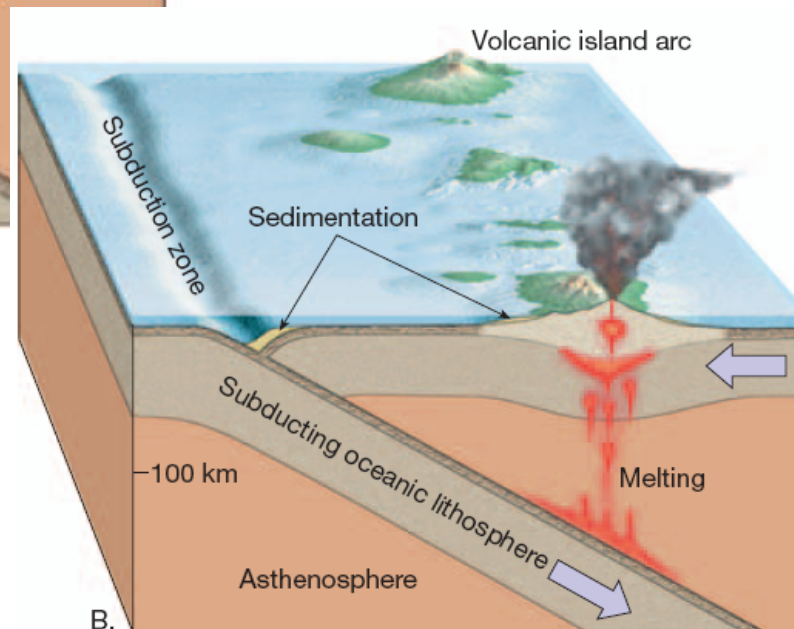
ОСТРВСКИ (ВУЛКАНСКИ) ЛУКОВИ

ОСТРВСКИ (ВУЛКАНСКИ) ЛУКОВИ - еволуција

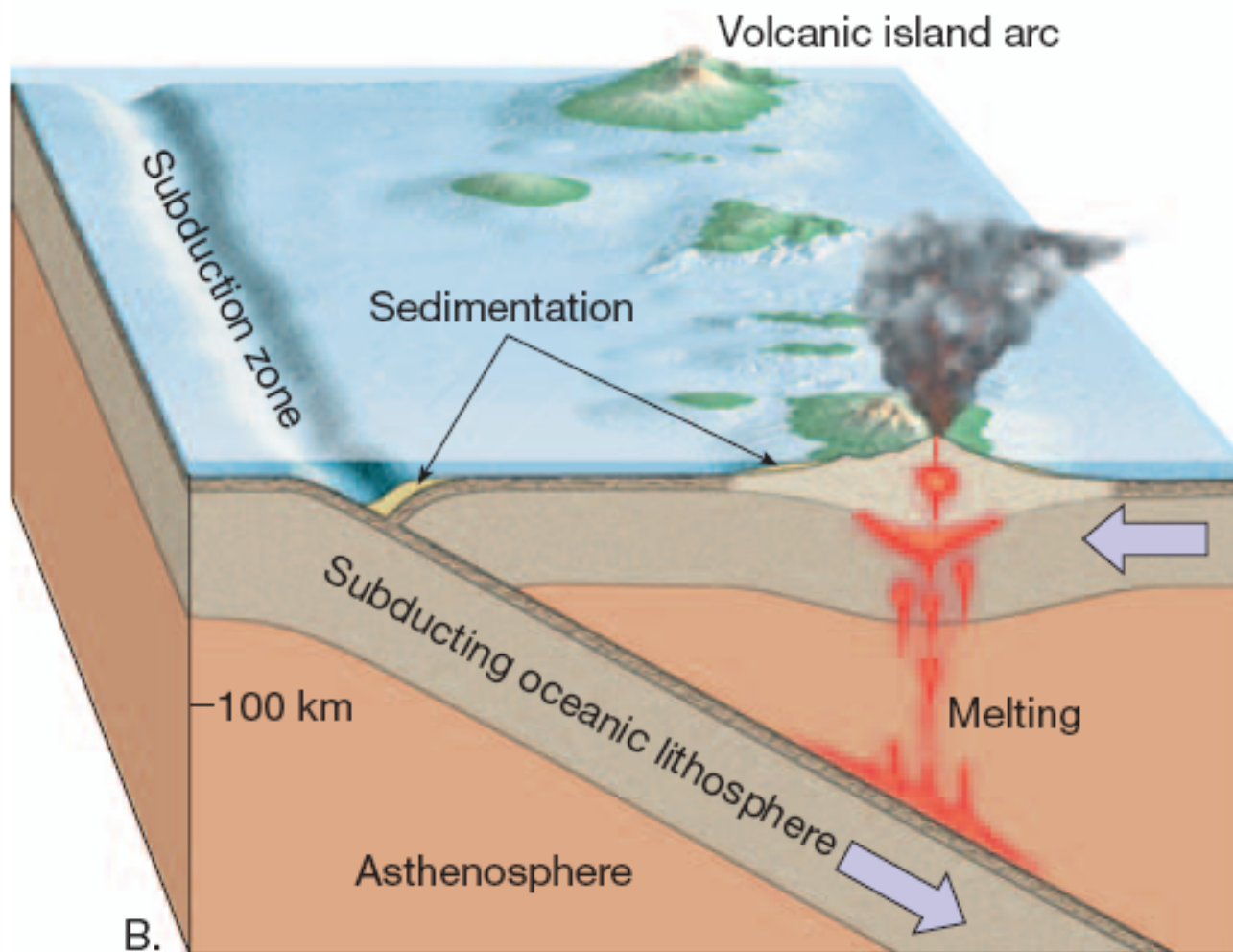
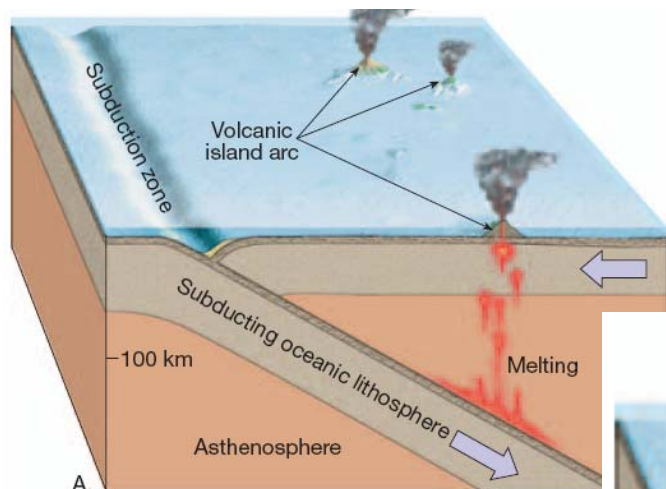

A.

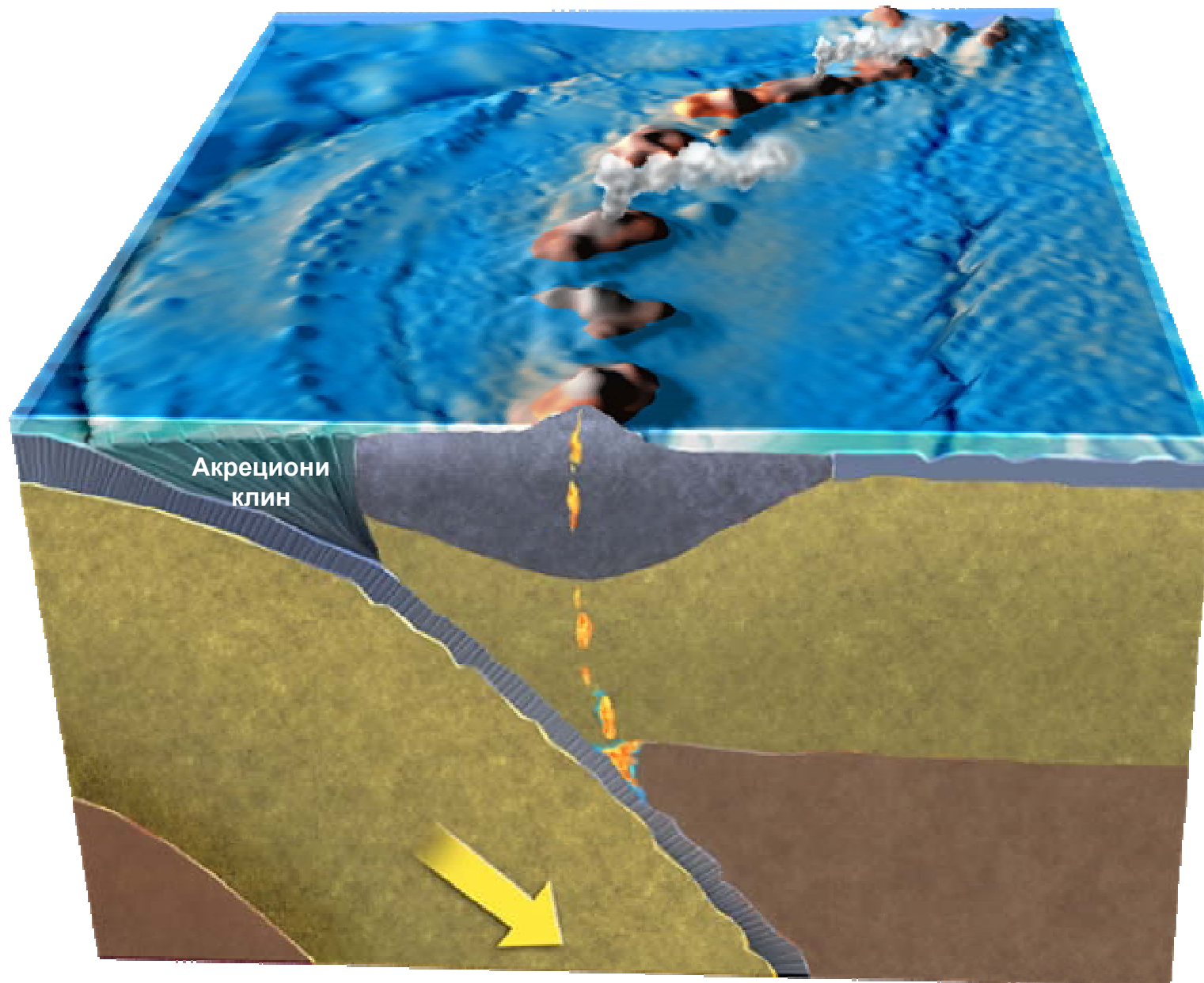

B.

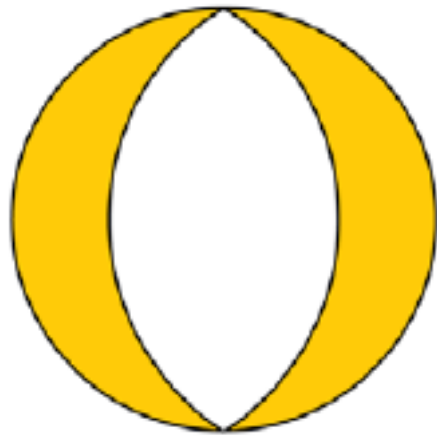
ОСТРВСКИ (ВУЛКАНСКИ) ЛУКОВИ - еволуција

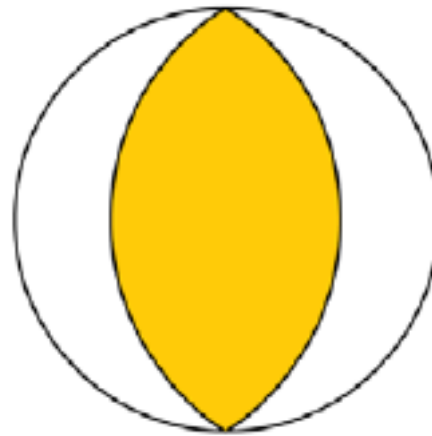
ОСТРВСКИ (ВУЛКАНСКИ) ЛУКОВИ

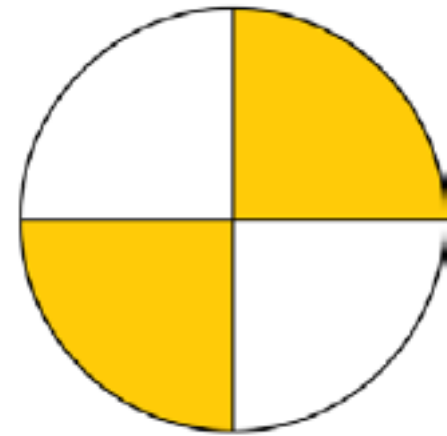
representative focal mechanisms

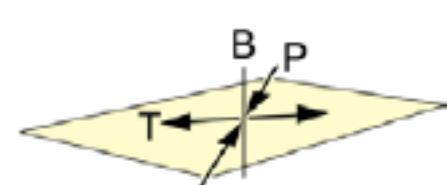
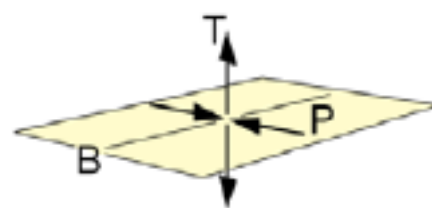
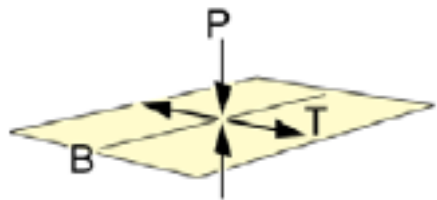
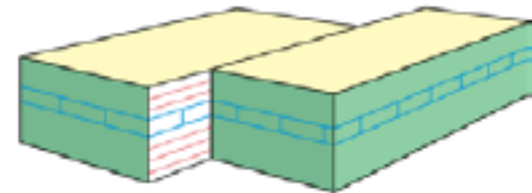
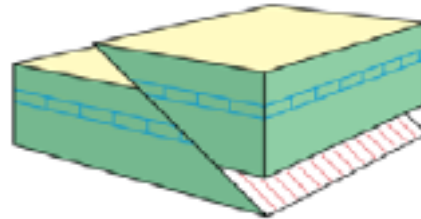
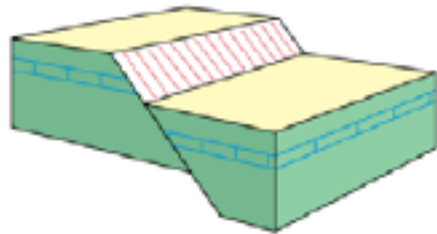
normal fault

thrust

strike-slip fault

Orientation of the principal stress axes
 (P maximum, compression) T (minimum, extension) and B (intermediate)